

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas penktadienį, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Meksikoje.....2.50
Kitose vietose.....3.00
Prenumerata apmokama iš vieno. Prenumeratos mo-
tas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apie prenumeratą klauskite laišku. Viena adresuotai:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address
all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 49

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 8 d. GRUODŽIO (DECEMBER), 1911 m.

Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITISKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA CHINUOSE.

Revoliucija Chinoose išsiplati-
no ir šiauriniuose jų kraštuose.
Miestas Urga, Mongolijoje at-
siskyrė nuo Čingų ir pasigarsi-
no nepriegulmingu. Urga yra
šventas miestas lamaistų, čia gy-
vena vyriausiasis jų kunigas.
Pabėgęs iš Tibeto Dalai-Lama
čia buvo apsigyvenęs. Miestas
Urga yra netoli Rusijos sienos.
Rusijai paranku, kad jis pasigar-
sino nepriegulmingu, nes ji ant
mažos respublikos turės didelę
intekmę. Su laiku respublika
pasigarsys gal visa Mongolija.
Tarp Rusijos ir Japonijos seniau
padarytas sutarimas, kuris lei-
džia Rusijai užimti visą Mongo-
liją, o Japonijai leidžia tvarkyti
pietinę Mandžuriją.

Tikruose Chinoose ciesa-
riams žybtelėjo laimė, bet ta
kibirkštis ir vėl užgeso. Jiems
pasisekė paimti miestą Wu Čang,
bet už tai didelis miestas, senoji
Čingų sostinė Nanking pateko
revoliucionieriams. Svarbų mie-
stą Wu Čang laiko dar vis cie-
sariniai. Jo aplinkinėse iki se-
redos dienos sustabdytas karas.
Ciesoriaus ministerijai pirmini-
kas į Wu Čang pakvietė pasi-
tarti revoliucionierių atstovus,
kurie jau atkako. Ar pasisekė
susitaikyti, nežinia. Revoliucio-
nierių vadovai seniau garso, jo
jie reikalauja išvimo mand-
žurų ir prašalinimo ciesoriaus.
Ar ciesařiniai sutiks su tuom re-
voliucionierių reikalavimu, ne-
žinia. Bet visgi susitaikymui
reikia, kad abidvi pusės išsada-
tų ko nors, kad abidvi nusilenk-
tų.

Kadangi Čingų ciesařiaus val-
dziai trūksta pinigų revoliucijos
malšinimui, izdas taciaus, tai
Tautiškoji taryba, izdo minis-
terija ir užsienų ministerija pa-
darė tris sutarimus su francu-
ziškais ir belgiškais bankini-
kais, nuo kurių Čingų valdžia
nori pasiskolinti 30 milijonų do-
larių. Bet jeigu tokiose sanly-
gose kaip dabar svetimi banki-
ninkai skols Čingų valdžiai pi-
nigus, tai jie ir sunkias išlygas
pastatys.

Washington gauta žinios, iš
kurių matyt, jog Čingų revoliu-
cijoj dalyvauja tili japonai. Ar
jie tą doro su savo valdžios pri-
tarimu, ar be pritarimo, dar ne-
žinia. Žinia gauta nuo Ameri-
kos konsulio Mūgdene, Mandžu-
rijoj, jog ten sumta du japonu
mėtant bombas. Tas rodytų, jog
jie stengiasi Mandžurijoj riau-
sukti, kad savo valdžiai suteikti
progą ten sugyti daugiau kariū-
menės, kad jos užtektų apvaldy-
mui pietinės Mandžurijos. Ru-
sija sustiprino savo kariūmenę
Šiaurinėj Mandžurijoj. Tas ro-
do, jog Rusija ir Japonija ma-
no pasinaudoti iš kilusios Chi-
nuose revoliucijos. Jeigu taip,
tai dėl revoliucijos Činai gali
netekti dviejų didelių provinci-
jų — Mandžurijos ir Mongolijos,
jeigu ne daugiau. Juk ir ki-
ti kraštai gali užsimanyti taip-
gi griebti sau kokį Čingų žemės
plotą. Anglija buvo jau kartą
užėmusi Tibetą, bet dėl Rusijos
protesto iš ten pasitraukė; Vo-
kietija gali panorėti išplatinti sa-
vo neva samdomą nuo Čingų
Kiao-Čau apskrity, o Francūzija
gali Čingų žemėms panorėti pa-
didinti savo valdybą Tonkin.

ES DYKAI IR ISODVYDU
CLINIC
CHICAGO, ILL.
6 iki 10 vakarų. Jeigu neap-
dešim. Atsiskaitant.

1,000
NYGU
kai Del Viru

1,000
NYGU
kai Del Viru

1,000
NYGU
kai Del Viru

1,000
NYGU
kai Del Viru

1,000
NYGU
kai Del Viru

my orlaivių, civilizuotos tautos
sutarė karuose iš orlaivių neme-
tyti į priešų kariūmenę explo-
duojančių medegų. Sutarimas
buvo padarytas apbružiuotam
laikui. Laikas tas jau pasibaigė.
Todėl italai, mėtydami bom-
bas iš orlaivių į turkus, tarp-
tautiško sutarimo nelauzo. Taip
ant turkų protesto išsiuntinėto
kitoms civilizuotoms tautoms jų
valdžios ir atsakė.

Mušiuose prie Benghazi ir
Derna užmušta ir sužeista sim-
tas italų. Turkų ir arabų už-
mušta ir sužeista prie Benghazi
400, o prie Derna 800. Žinoma,
užmušta daugiau arabų negu tur-
kų, nes arabų ginklai netikę, jų
karabinių šūviai netoli siekia: kol
arabų šūviai gali pasiekti italus,
jau tų šūviai daugybę arabų pa-
guldo.

Gauta žinios apie bombardavimą
miesto Mocha, pietinės
Arabijos pakrantėse. Miestą tą
bombardavo italų kariškiai lai-
vai. Laikė bombardavimu žmo-
nių užmušta nedaug, nes žmonės
iš miesto į laukus išbėgiojo; bet
tribų išgriauna daug.

Mieste Istil, Macedonijoj, 4
gruodžio dieną į turkų bažny-
čią nepagauti vyriškiai laike pa-
maldytė bombą, kuri explo-
davo ir užmušė 12, o sužeidė 20
turkų. Spėja, kad bombą tą me-
tė bulgariskieji revoliucionie-
riai, kurie, matyt, nori vėl Ma-
cedonijoj revoliuciją sukelti. Su-
kilimai Turkijoj, kur jie ne kil-
ty, būtų parankus italams, jie
greičiau priverstų turkus pasi-
duoti. Todėl italai mėgina prieš
turkus vėl sukelti albanus, bet
kaip iki šiol, tas nesiseka.

Nors Turkija nepabaigė karu
su Italija, bet ji, kad ir prisietų
išsivadėti Tripolio, nori atlygi-
nimo sau įsiekoti kitur. Kadangi
Rusija pasinėti savo kariūmenę į
Persiją ir pasirengusi griebti dvi
šiaurinės Persijos provincijas,
Turkija pasinėti 6 kariūmenės
korpusą prie Persijos sienos ir
rengiasi apvaldyti Persiją pri-
gultintj Urmiach apskritį. Būty
tai atlyginimas už Tripolį. Bet
užimti turkams Urmiach Rusija
gali neleisti, nes ji taipgi nori
tą apskritį paimti.

PERSIJA.

Rusija nepasiganėdino Persi-
jos persipašymu ir atsaikimu
konfiskavimo buvusio šacho bro-
liu turtų, pareikalavo pra-
šalinimo Persijos izdo tvarkyto-
jo, amerikono Morgano Shuste-
ro, ir sugrąžinimo lėšų užlaiky-
mo pasiūstų Persijon rusiškų
kareivių. Caro kareiviai apsis-
toj mieste Rešt, Persijoj. Bet kad
Persijos tautiškoji taryba atsai-
skė išpildyti Rusijos reikala-
vimą, kariūmenei prisakyta
traukti į Persijos sostinę Tehe-
raną ir ją užimti. Paskui, ži-
noma, Rusija pastatys dar či-
desnius reikalavimus, taip kad
iš Šiaurinės Persijos savistovy-
stės nė šešėlio neliks.

Persijos Tautiškoji taryba at-
sisaukė į Amerikos kongresą ir
į parlamentus kitų civilizuo-
tų kraštų įsiekdama pagelbos. Bet
turbūt tos reikalingos pagelbos
nieks neduos, nes prieš sutari-
mą Rusijos su Anglija pasida-
linti Persiją nieks neprotestavo.
Amerika, nors ir norėtų Persi-
ją padėti, negali, o kitos tau-
tos ten neturi taip svarbių rei-
kalų, dėl kurių verta būtų susi-
erzinti su Rusija ir su Anglija.

Valdžios svarbiausių Persijos
miestų: Isphano, Tabrizo, Ker-
mano ir kitų atsinešt Shusteriui,
kurio prašalinimo pareikalavo
Rusija, padėkavonę už Persijos
izdo sutarkymą, kuris pirma
ištikro buvo didelę netvarkoj.

AMERIKA.

Rusijos valdžia nepripažįsta
Amerikos valdžios žydams iš-
duotų pasportų, žydų ir su pa-
bomby mėtiną iš oro. Mat se-
niau, kada dar nebuvo suvaldo-

žydas negali į Peterburgą at-
kakti, kol nuo vidaus ministerio
negaus leidimo. Savo laike ne-
leido Peterburgan atkakti su rei-
kalu Amerikos ambasadoriui
Turkijoj, Straussui, todėl, kad
jis žydas. Tas buvo įžeidimu
Amerikai, bet jos valdžia tylėjo,
nors 1832 m. Amerika padarė
sutarimą su Rusija, sulgy kurio
ūkėnai vieno ir kito krašto gali
laisvai viename ir kitame krašte
keliauti, vis tiek, kokios kilmės
ir kokio tikėjimo būtų tie ūkė-
sai. Taigi, neleidama Ameri-
kos žydų, Rusija lauzo sutartį
1832 m. Todėl žydai ir jų drau-
gai Amerikoj kėlė protestus, rei-
kė, kad valdžia išderėtų žy-
das lygias su kitais ūkėkais tie-
sas, arba kad panaikintų visai
Rusijos lauzomą 1832 m. sutari-
mą.

Tie protestai ant galo pri-
vertė Washingtono valdininkus
atsileipti į Rusijos valdžią su
nurodymais, kad ji lauzo nuta-
rimą. Ar tas nurodymas pagel-
bės, nežinia. Jeigu negelbės,
Amerika turės panaikinti 1832 m.
sutarimą. Žydų organizacijos
reikalauja panaikinimo ir trakta-
to leidžiančio Amerikai išduoti
Rusijai tulos rūšies pabėgėlius
ir prasijėgėlius. Tas trakta-
tas priimtas prezidento Cleve-
lando.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Spalių 29 d. Vilniaus Rūmų
teisme buvo nagrinėjama indomi
Ceikinės klebono (dabar Perlo-
jaus) kun. Ignato Soparos byla.
Beklebonaujant kun. Soparai Ci-
kinėje būdavo daug jo nesuapra-
tintų su Ceikinės dvarininku Ta-
du Golovnia — daugiausia dėl
žemės, kurios p. Golovnia nenor-
ės bažnyčiai duoti, nors buvo
jo dėdės dovanota. Jiedviem be-
sivadijant, veikiai buvo priker-
ta ir politika ir šit Golovnia rū-
pesniu kun. Sopara buvo apkal-
tintas, kad bažnyčioje ir mokyk-
lyje per tikybos lekcijas, taip-pat
savo namuose besikalbėdamas su
mokiniais kurstęs prieštinius vy-
riausybės darbams šiame krašte,
nurodinėdamas, kad mokykla tu-
rinti čia platinti katalikybę ir
lietuviybę ir kad dėlto visai esan-
čios nereikalingos rusų mokyk-
los ir rusai mokytojai ir vaikų
nereikia į jas leisti, bet steigti
lietuviškas mokyklas; neklusan-
čius iš įsakymų grasęs nepriim-
ti į Sv. Sakramentus; kad platinda-
vęs Rusijos ir stačiatikybės ne-
apykantą, ir kėlęs augstyn Lie-
tuvos praeitį ir garbę.

Kun. Sopara buvo sumintas ir
paskui už 5000 rubl. kaucijos
paleistas. Taip-pat buvo atsta-
tytas nuo Ceikinės klebono vie-
tos.

Teisme Golovnios pusėje bu-
vo 10 liudytojų, kun. Soparos
gi — 20. Gynė kun. Soparą pri-
siekusis advokatas Povolockis.
Teismas tęsėsi 7 valandas. Kun.
Sopara išteisino.

"Rieč" (No. 301) praneša, kad
Vilniuje laukia gubernatoriaus
raštinės ir gubernijos valdybos
revizijos.

Pasak "Russk. Slovo" Vilniu-
je susitiekė 300 duonkėpių; jie
reikalauja, kad jiems pakeltų al-
gas.

Lapkr. 2 dieną Vilniaus ciesa-
rizmizmo mokykla įtaisė pirmą-
jį šiemet savo mokinių vakarą.
Vakare dalyvavo ir dvi mūsų dai-
nininkės, mokinės: p-lė L. Skal-
skaitė ir p-lė Palavinskaitė.
Apie tą koncertą rašo "V.V.":
"Dainininkė m-nė Skaliskaitė O.
širdies, gera intonacija, padaina-
vo ariją iš "Pikavajų Dama" ir
"Vertero". Ką dėl pirmą kartą
dainavusios Karmilovo mokinės,
p-lės Palavinskaitės, tai apie jos
mokyklą dar nėra ką kalbėti, bet

medžiaga pas dainininkę neblo-
ga".

"Vien." praneša, kad Vilniaus
vyskupijoje nebe moko katalikų
tikėjimo daugiau kaip 100 mo-
kyklų, kadangi vyresnybė netvir-
tinanti paskirtųjų tosa mokyk-
losna kapelionų.

— Viltis —

Šiomis dienomis tam tikra
V. Dumas komisija irgi pritarė
jau pirmiau sumanytam Vil-
niaus general-gubernatorijos pa-
naikinimui.

Švietimo ministerija įsakė Vil-
niaus mokslo apskr. valdybai su-
statyti pleną ir sąmatą naujams
namams kuriose ketinama in-
staityti centralinį senovės kny-
goms ir dokumentams krauti —
archyvą. Apskrič. valdyba kre-
pėsi į miesto valdybą, reikala-
dama iš jos, kad paskirtų tam
tikslui dykai žemės kur nors, kad
ir priemiestyje.

Tame archyve ketinama krauti
visi 15-to iki 18-to šimtmečio
dokumenta. Aišku jog toks ar-
chivas — tai brangus ir svar-
bus mūsų praeities tyrinėtojams
šaltinis.

Spalių 24 d. Vilniaus teismų
rumai antru atveju nagrinėjo
dvarininko Umiasovskio ir jo
sūnų bylą. Vienas jo sūnus Vy-
tautas, gydytojas, antras — studen-
tas-technikas Pranas buvo kal-
tinami dėl priklausimo prie slap-
tos draugijos, laikymo draus-
tinų raštų ir caro vardo įžeidimo. By-
la buvo nagrinėjama prie užda-
rytų durų. Pirmuoju sykiu visi
jie buvo pasmerkti ištėrimui iki
gyvos galvos. Dabar teis-
mas tėvą ir sūnų Praną išteisi-
no, antrą gi sūnų, Vytautą pa-
smerkė metams tvirtovės, įskai-
čius laiką, kurį buvo kalėjime
prieš teismą.

Gynė advokatai: Lednicki, Ov-
činnikov, Povolockij ir Torcho-
vskoi.

— Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

Kauno miesto valdyba nutarė
duoti Kauno vyriškajai gimna-
zijai pašalpos per trejus metus
po 750 rublių kasmet. Nutarta
taipogi duoti pašalpos 7000 rub-
lių pabaigti statyti žydų mokyk-
lai "Talmud-Tora".

— šaltinis —

IS RADVILIŠKIO.

Radviliškyje dvarininkas von
Struve yra padaukojęs savo apde-
gus seną didelį murą su plečiumi
pačiame mestelyje. Iš to muro
sienų galima sutaisyti geras bu-
tas. Savininkas aukoja tą namą
tuo tikslu, kad padarius Radviliš-
kyje miesto mokyklą. Šiomis di-
nomis buvo atvažiavęs iš val-
džios komisija tos gausios do-
vanos apžiūrėti. Da pasakoją, kad
von Struve turįs savo dvare me-
dinį gražų namą, kuriame pats
gyvendavo pagrižęs vasarą; tą
namą ketinąs padovanoti miestie-
liui ir gi su tikslu, kad padarius
jame pradinę mokyklą. Nors
Radviliškyje yra jau viena prad.
valsčiaus mokykla, bet ji visu-
met kimštė prikimša. — Yra da
gelžkel. mokykla, į kurią priima-
ta tik gelžk. tarnų vaikai.

Kapladantis.

IS TULIUNŲ DVARO,
Pušaloto par.
Tai neperdidelis dvaras, bet sė-
di jame žienas iš didžiausių mūsų
apielinės turtuolių p. Balsevi-
čius. Daug apie jį žmonės kalba,
"bet ką jų suvysi". Pasaky-
siau tik, kad p. Balsevičius pas-
mums nebe gausa darbininkų. O
darbininkų reikia, tai reikėjo įsė-
koti kitose gubernijose. Siemet
atvažiavo, agento prikaltė, balt-
dainavusios Karmilovo mokinės,
p-lės Palavinskaitės, tai apie jos
mokyklą dar nėra ką kalbėti, bet

apsivilimą. Laukia, kad kaip
nors pabaigus metus, kad grįst
savo kraštą.
Kazelis.
IS PUŠALOTO, Pan. pav.
Jau arti metai kaip pas mums
yra atkeltas kamendoris, kuris
nuo pirmutinės savaitės skelbia
blaiybę ir keikia girtuoklystę.
Bet girtuoklybė pas mus dėlto
nesimazina. Matyt, tas savotiš-
kas kovos būdas nėra pasekmis-
kas. Kodėl negalima atidengti
"Blaiybės" skyriaus? Rasit, bū-
ty pasekmės geresnės?
Kazelis.
IS TVEREČIAUS, Švenč. pav.
Čia žmonės labai girtuokliau-
ja, vienas kitam pavydi. Taip
esanti viena lietuvių krautuvė
Tverėčiuj, kuone visai žmonių
nelankoma iš pavydo; visi perka
pas žydus. Dėlto monopolis ir
dvi aludi gerai gyvuoja, ir daug
yra slaptų smuklių. Žinoma, taip
gyvenant ir nelaimių nemažai at-
sitinka. Spalio 15 d. buvo vestu-
vės. Žmonių prisirinko daug, o
naujokų da daugiau. Naujokai
prisigėrę pradėjo muštis. Nuga-
lėjęji subėgo pas vestuvinkus,
bet ir čia juos atliko. Prasid-
dėjo da didesnės muštynės, gavo
ir visai nekalti. Kuomet vienas
iš vestuvinkų pasakė, kad per-
stotų muštis, tuojau jam pradėjo
duoti, peiliais supiaustė, perpio-
vė ranką vienai moterei. Naktį
susipėdė plemenis. Ir taip peš-
tynės vienos baigės, kitos prasidės.
Sužeidė jaunąją. Ten buvęs.

IS RUKŠNĖS, Vitebsko gub.

Rukšnės parapijoj lietuvių pri-
skaitoma ik 300 žm. Laikraščiu
čia ateina tik du egzemplioriai
"Liet. Ūkin." Pasiūlius kam lai-
rašti, kiti atsako, nemoką skai-
tyti. Jei rusiškas, girdi, būtų, tai
tuomet skaitytų. Dėlto girtuok-
lybė čionai bujoja gerai, kai-
kurie net turi įsitaigę degtinės
dirbtuves.

Draugijos jokios nėra, savos
mokyklos taipgi nėra ir vaikus
leidžia į rusų mokyklas. Dėlto
vaikai jau kitaip ir nekalba, kaip
rusiskai.

Vertėtų rukšniečiams įsitaisyti
sava mokyklą, ne kiekinti savos
kalbos, mesti girtuoklystę.
Mikolas Putra.

IS MIROSLAVO, Seinų pav.

Neseniai pas mus buvo viršai-
čio rinkimai. Nors kunigas per
pomokslą prirodinėjo pavoju-
mą už degtinę išrinkto viršaičio,
vienok, renkant, vieną bet-gi už
degtinę išrinko.
Pagal įstatus, Suvalkų gub.
renka du kandidatus, iš kurių vie-
nų valdžia pagal savo nuomo-
nės tvirtina viršaičių. Už deg-
tinę išrinktasis sumanė nulenkti
ir valdžią ir nuvežė Seinų vir-
šininkui kyšį — 200 rublių. Bet
nelaimė: kyšį viršininkas konfi-
skavo, paaudodamas cerkvei, o
nuo kyšio davėję atėmė teises
būti bet-koku valdininku. Mi-
nėtasai kyšio davėjas yra da Mi-
roslavo bažnyčios "dozorninkas"
(parapijos išrinktas). Ekeek.

IS VABALNINKO, Pan. pav.

Spalių 16 d. buvo "Blaiybės"
dr. susirinkimas. Perskaityta iš
"Vienybės" apie viso pasaulio
blaivininkų (Haagoj) 13 suvažia-
vimą. Paskui svarstyta apie in-
gijimą nuosavių namų arbatinei.
Nutarta imti pajus nemaziau po
50 rubl. Bet priimtų ir po dau-
giau; kas turi banke padėjęs, tai
ir čia galėtų padėti, o draugi-
jų mokėtų nuomiusius ir kartu
grąžinti sumą. Dabar už namus
metams nuomos mokama 150 rb.
Nutarta imti pajus, kad ir ne iš
narių. Išrinkta Vabalninko Ma-
žeikytė į Kauno moterų draugijos
ūkio mokyklą, bet Vabalninko
arbatinės "Lietuvaitės" numeris

IS ŠIAULIŲ.

"Varpo" draugija pabaigė tre-
čiuosius savo gyvavimo metus.
Spalių 23 d. Valdyba davė visuot-
tinajam susirinkimui draugijos
veikimo apyskaitą: iš jos matyti,
kad draugijai darbas pradeda la-
biau sėkties. Susitvarkė scenos
veikėjų darbas. Prie draugijos
susidarė vaidintojų mėgėjų kuo-
pa, kuri ligšiol vykusiai varo sa-
vo darbą. Šalyj jų savitai dar-
buojasi kiti scenos mėgėjai, vieni
kitiems netrukdydami. Tam dar-
bui kaip tik susidariusios ir tin-
kamos aplinkybės: sava sce-
na su dekoracijomis, ir t. t.
Be to draugijos veikimas žymus
ir kitose mūsų kultūros darbo ša-
kose.

Taigi reikia tikėtis ir laukti,
kad draugija ateinančiais metais
savo darbą dar labiau išplės ir ji
pagilės.

Naujoji draugijos valdyba da-
bar susidarė iš šių žmonių: A.
Mikševičius (pirmininkas) gr. U.
V. Zubovas (vice-pirmininkas),
P. Bugailiškis (sekretorius), A.
Povylus (izdininkas), P. Avizo-
nis, V. Bielskis, P. Bružas ir S.
Lukauskis vald. nariai. V. kandi-
datai: J. Ambrozaitis, P. Adomai-
tis, L. Ambergienė, J. Grinius ir
Petkevičienė. Revizijos komisija
palikta senoji: V. Grudys, K.
Janavičius ir gr. V. N. Zubo-
vas.

— Viltis —

IS TARPUCIŲ, Mar. apskr.

Sv. Izidoriaus Draugija Tar-
pučiuose, Mariampolės apskrityj,
taipo sutverta, kad padėti savo
nariams: 1) ingijime ūkyje rei-
kalingų daiktų ir 2) pagerinime
draugijos narių ūkio. Į draugi-
jos narius priimami ūkininkai,
nuomininkai ir dvarų rėdytojai,
visi užsiimantieji žemės ūkiu —
Sunkų valščiuoję Mariampolės
apskr. Nario metinis mokestis
1 rubl.

Pagal savo veikimą šita drau-
gija yra labai panaši į Mariam-
polės ūkininkų Draugovę ir su-
tverta, turbūt konkurencijai su
ja. Bloga tame vienok nemato-
me, nes dorą konkurenciją su-
kelia didesnį darbštumą.
— Lietuvos žinios —

IS AKNYSTOS, Ežerėnų pav.

Aknystos parapija traukiasi
prie pat Kuršo sienos, gyvento-
jai lietuviai ir latviai. Parapija
turi tris mokyklas: miestelyje
dviklės ministerijos su trimis
mokytojais, iš kurių vienas lie-
tuvis, Baršij sodžiuje pradeda-
mą su lietuviu mokytoju ir tre-
čia k-tik atitardija Kalnagėdėnų
sodžiuje; mokytoja jose latvė.
Apšvietimas pas mus pradėta po
truputį kilti, žmonės ima blai-
vinties. Vertas paminėjimo toks
atsitikimas: susipratę Mažučių ir
Baršij sodžių ūkininkai nutarė
nebegeti svaiginamųjų gėrimų,
savo nutarimą surašė ant popie-
rio, kad paskui už jo nepildy-
mą galima būtų pasizadėjimą su-
laužusius net pinigais nalausti.
L. Z.

— Viltis —

IS PRŪSŲ LIETUVOS.

Spalių 31 d. vokiečių draugija
"Singakademie" buvo sutaisiusi
Gumbinėj koncertą, kuriame ša-
le vokiečių dainų buvo padainuo-
tos ir dvi lietuvių dainelės: Lietu-
vių hymnas ir Sasnausko: "Tu
mano motynėlė". Lietuvių dai-
nos padariusios gerą ir malonų
įspūdį.

— Viltis —

IS LIEPOJAUS.

Pasak "K. Wil." Liepojuje, lie-
tuvių draugijoje (susisėlimpo?
Red.), moterų draugijoje ir ki-
tose padaryta šiomis dienomis
kratos. Kratė dėl policijos su-
sektos nepersenai Liepojuje drau-
stino susirinkimo.

— Viltis —

IŠ VARNIŲ.

Varniuose paskutiniai du mėnesiai metais inkurta keletas draugijų: 1) Blaivybės skyrius (arti 400 narių), 2) Ūkio kuopelė (narių 45), 3) Ugniagesių savanorių būrelis (narių viršaus 100), 4) Varnių kredito draugija (jau visi formaliskumai atlikti — laukiama diena po dienos uztvirtinimo, gi jos ingaliotasis-organizatorius kun. A. J. Šiomis dienomis rengiasi Kaunas, kad pastumėms darbą ir buchhalterijos knygas ingijus) ir 5) Gyvyjo razičiaus dr-jia (narių 375 — ji jau pirmeliau kiek atsirado), 6) Vartotojų draugija (arti 350 narių).

Kaip matome, keliose draugijose susispietė keletas šimtų žmonių. Daug ką gali nuveikti kuopa, kaip sudėtinis asmuo, by tik yra... noras. Sakoma yra, kad noras pats ne daug nuveiks, jei truksta sumananciu žmonių — vadinas, inteligentijos. Bet Varniai pradeda šį aforizmą (tikrai klaidinga) taip sakant sumuštį.

Varniai — miestelis nemažas turi arti 4 tūkstančių gyventojų. Varniai turi savo istoriją. Bet... jei tiesa būk tautos turtinios savo istoriją nelaimingos, tai dar tikriaus apie vietas, miestelius tai galima pasakyti. Tai gi ir apie Varnius. Varnių istorijos mes čia neužkabinome — toli nueitume. Buvo Varniai kadaisi Zemaicių vyskupijos sostine, buvo ir seminarijos vieta. Bepalikio... murai, kuriuose išbuvę dragunai, kazokai kelias dešimtis metų, išsidangino. Murai teriogso, arklydės tebe-pupso ir kiti trobesiai (išviso 53) tebelenda į žemę. Ir vyskupo nebėra čia, ir kariuomenės irgi, tik liko menki aplūžę, mediniai, perpus į žemę sulindę nameliai — ir liko purvynai neišbrendami, ir žmonės suvarge, nusi-gyvenę, ir visi jie lygus ir valstiečiai ir bajorija (kiek šios čia esama, štai statistika 1909 m.: iš 2300 gyventojų 900 bajorų, 200 miestiečių ir 1200 valstiečių, o visi jie „zematiai“; skirtingumo, nei materialiskai nei dvasiskai imant, jokio: visi suvarge, visi... Ameriką sapnuoja. Jei yra skurtimas tai tik... pra-eityj (vėl ta istorija!) vieni „popieriais“ pasididžiuoja, kiti — valst. senesnieji net persięgę juo baudžiavą prisimindę. Jei mūsų baudžiavos laikų tirinėtojai nori ką „prasmatnaus“ išgirsti apie anuos laikus tejesko žinių čia, ypač gi Janapolio parap. Varnių valstiaus. Mat čia buvo kanaaninkų „žmonės“. Šiokie tie Varniai šiandien.

Pradėk sveikas dabar čia dar-bą.

Vis dėlto pasisekė tas vargo peles suorganizuoti sulig minios būdo temperamento ir palinkimo. Bet pačios kuopelės — tai dar tik pirmas mazgas tinkle. Atsiradus kam mazgą tą užmegsti, — taip sakant, gyvybės tarpimo dvasią inkvėpti — negalimas daiktas, kad ir tu vienatų neprasimūstų gyvybės jėga. Ir atsirado. Bet iš kur, ir kas jie yra tie tarpstantis gyvūneliai? — Štai „inteligentijos“ — čia kaip dėl tokio miestelio, rodosi netruksta: 2 gydytojų, farmaceutai, 4 kunigai, 2 felferai, 2 mokytojų, valstiaus kanceliarija, žemskis, antstolis, krasa. Bet kas iš to? Gydytojų vienas, tikrai susipratęs, mylįs Lietuvą ir užjaučias jos prisikėlimui, bet žmogus menkos sveikatos, ypač paskutiniiais metais kartu-kartomis besigydas savo tuberkulas užsiėnyje, fiziškai negali dalyvauti veikime. Antras gi, dievai žino, kokios tautos, o dar labiau — kokių paziūrų (jei jos yra!). Viešame gyvenime visas jo gyvenimo apsiereiskimas bene bus tik tame, kad... tankiau nuvažiuos prie ligonių (kiti gi paty-loms sako, — kad kaip nors duona turėjus. Seniau, girdi, jam kitur besant ir tos pritrūkavo). Gi kunigai, sakysite, — juk jie taip baltiai dabar pučia savo trimitą? Varniai gali apseiti be jų įsikisimo visuomeniskame veikime — by tik netrukdyti! Ir ne-trukdo. Garbė jiems ir už tai: Lietuvos ateities idealu yra: turėti, surasti, pagaminti visuomenės veikėjų iš savo tarp-o: vadinas, reikia kad vietiniai gyventojai mokėtų susiben-drave, veikti, tarpiti. Lieka dar mokytojai. Bet čia, kaip ir be-veik visur ir mokytojas ir mokytoja — abu rusu. Abiem jiems mūsų tautos ir visuomenės gyvenimas tiek terūp kaip

mums hotentotų. — Gi jų visas obalsis — šalin lietuvių iš mokyklos, šalin viskas — tegyvuoja šilta mūsų vieta, skani, gausi žemaičių duona. Krasa, valšė, raštinė, žiemsksis, antstolis — vis tai rusų užimtos vietos. Felceriai — vienas jų vokiety, taigi ką apie jį kalbėjus (sankrovos reikalus jis veda kaip sekretorius, — vis dėlto žmogus veikia) kitas gi, rodos, lietuvis, bet... Beliko, kaip matote — vaistinė. Ji ir yra šiandienai jei ne tuo faktoriu, kuris pirmus mazgus mezga — tai nors kas dirba, daro savo darbą — vadinasi veikia ne tik (kaip kitur) savo kromelio labui, bet visuomenės gyvenime aktyviškai dalyvauja: Varnių pirmojo vaidinimo suruošime ir vyriausiojo veikėju, ir net iniciatorius dalyvauja.

Sumanius vakarą lošimą ruošti, buvo tartasi, kas statyti. Vieni sakė: žemaičiai atsizymi maldin-gumui, vakaras bus pirmas Varniuose, reikia Genovaite statyti.

— Iš kur imsimės kostiumus, o labiausia... lošėjus? — atkrito kiti, ir ištisus — lengva pasakyti „Genovaitė“ — bet kad išieiti „gerai“ — ypač pirmą sykį — tai ne mums ją lošti — nutarėmė. — „Neatmezgamas mazgas“, „Valščiaus sudas“, „Ukano-se“, „Amerika pirtyje“ — visi netinka: tai persunkus tai, žiūrėk ką ir užgausi — bajorą, valščiaus poną, žydą — o nieko užgausti negalime — ir beliko juokų-komedija „Gyvieji nabaš-ninkai“. Ir pasijuoks — kas pa-lošti. Antras klausimas buvo — kas gi daryti su bufetu? — ar leisti svaiginančius gerimus, ar ne? Visi buvome „principialiskai“ prieš. Bet... paskutiniuose lai-kuose Lietuvoje išsiplatinę liga-manija vadin. „narodnoje hulia-nijje“. Mėgsta tą ypač kai-kurie valdininkėliai. Šiaja liga užsikrė-tė ir musieškiai, bene iš Sėdos ir Telsių jos parsivėję. Ir pasiju-tome pavojuje — mes rengiame spektaklį, šokius, dainas — jie gi „koniečno nužno ustitro“ tai savo „hulianje“. Boikotuoti ją, kur žmonės nesupratę — tai tik būtų savo idėjų kelią užstoti. Beli-ko tuos du dalykus sudėti kru-von. Namėme taip: „hulianjė“ — kas rusiškai suprantu, žino ką reiškia, taigi jei jau atsiras no-ris „huliat“ tegu „huliatjė“ po mūsų akių ir... vadovavimu. Vis dėlto tvarka ir programa musis prigulės. Sutiko ant šios kombinacijos ir „hulianjė“ mė-gėjai. Pelnas iš vakaro turės eiti ugniagesių naudai...

Visą darbą prirengimo scenos, spaudinimo afišų, biliety, orkie-stros sutaisymo ir t.t. apsiėmė atlikti Rudminas, gi lošimo ar-tistų suradimą, jų mokinimą — tai Norkaus — proviz. mokinis. Nei orkiestro, nei rezisieriaus, nei grimo nėra kam daryti, nei choro — žodžių viską pri-siėję sutverti. Chorą greitomis surinko, išmokino dainų b. ka-terdros vargonininkas J. Danila-vičius, Norkus ir surado ar-tistų — taigi lošti sutiko šie žmo-nės: Zindulis — patsai Norkus, Marė, — Jonaitytė, Kvailevi-čia — Naruševičius, — Tadas — Kačinskas, Kišenis — Paulius, Boba — Stankaitė. Reikia pripa-žinti — visi dirbo.

Atėjus gi paskirtai spalų mėn. 11 dienai — viskas jau bu-vo priuošta. Orkestrą gavome Luokėje. Svečių prisirinko daug. Paskirtame laike vaidinimui pra-sidėti visi bilietai jau buvo iš-parduoti: 258 vietos sėdintiems ir 50 vetų stovintiems. Kainos nuo 1.50 kap. iki 20 k. Teatrui vietą pasisamdėm iš „Telsių pravosl. bractvos“ — nes jai da-bar priguli visi valdžios ramai Varniuose. Gi šokiams, žaismas, bufetiui nusamdyta buvęs aficie-rių klubas, o vaidinimui dide-lė graži daržinė.

Prasidėjo vaidinimui, kas ga-lėjo tikėtis, kad žmonės, pirmą sykį vaidinantį, į mėnesio lai-mę galėtų taip sulošti, kaip var-nišniai kad sulošė. Ką gali ge-ras noras ir paskui darbuotumas — parodė Varnių vaidintojai su savo rezisierium. Trumpai ga-liu pasakyti: sulošta visas vei-ka-las iki galo gerai. Užtatgi žiū-rėtojai, ir inteligentai ir sernė-čiai juokėsi nuo širdies ir savo užganėdinimą delnų plojimu ir „bravo“ šaukimu rodė.

— Lietuvos žinios —

IŠ PANEVŽIO.

Tuo tarpu niekas nemoka lie-tuvių kalbos realinėje, miesto mo-kykloje ir mergaičių gimnazijoje, mokytojų seminarijoje moko lietuvių kalbos toks žmogus, ku-ris pats ne kiek apie ją teismano. Būty gerai, kad mokinių tėvai arba kas kitas pasirūpintų gauti mokytoją, kuris išmokyty lietu-viskai vaikus. — L.

Iš Panevėžio praneša, kad nē-sant lietuvių kalbos mokytojo realinėje mokykloje ir mergaičių gimnazijoje lietuvių kalbos nebe-moko jau arti pusės metų.

— Viltis —

IŠ VELIUONOS, Kauno gub.

Dėl sauso rudens ūkininkai bu-vo nusiminę, manė, kad žiemie-niai jėvai nesudrįgs, bet prie kal-vų ir drūtesnių žemių, ar kurie anksti sėjo ar vėlai, visų vienu kartu sudygo po lietaus. Drėg-nesnėse žemėse anksti pasėjieji sudygo retai, bet ir tuos nukir-to kirmutukai. Siemet visai ki-tokie kirmutai kirtu laiskus — geltoni, žmonės juos vadina „kirvarpoms“; tos kirvarpos ir medžius graužia, ir miltuose, ir apilėkusiuose grūduose randa-si; tai jos šį metų į rugių lai-skus įsisuko ir plotais laiskus nu-kapojo.

— Šaltinis —

LIMPAMOSIOS GYVULIŲ LIGOS SUVALKŲ GUB.

Rugsėjo m. 1911 m. Pragaro raulpė siautė 5 vietose Seinų ir Augustavo p.; liežuvių ir tarp-uošės liga (jaskūras) — 20 vie-tų Augustavo, Seinų ir Kalvar. pav., daugiau kai 1000 ligonių; įnosės liga (rus. sap) Kalv. pav. pasitūtimas, kiaučių dzuma ir rau-donligė — Kalvar., Aug., Su-valkų ir Naum. pav.; niezai gy-vulių — Aug., Naum., Vilkav., Kalv., Seinų, Sv. pav.; bėsama dar ir kitų užkrečiamų ligų gub.

Lisvo per tą vieną mėnesį vi-tose gubernijų užrašyta 2207 su-sirgusių gyvulių, vyresnybės ve-terinariai užmušė tik 7.

— Lietuvos žinios —

SKIRSTYMAS VIENSĖDI-JOMIS.

Vilniaus gub. valstiečiai pa-reikalavo šiemet iš žemės tvar-kojų komisijų išskirstyti jiems viensėdijomis 40,000 žem. dešimtinių. Per 5 savo gyvavi-mo metus žem. tvarkomosios komisijos išskirstė viensėdijoms Vilniaus gub. 60,000 žem.-dešim-tinių. Siemet komisijos darbuo-sis iki pat žiemos.

— Lietuvos žinios —

LIETUVIAI POLOCKO AP-SKRITYJ.

Šią vasarą važiuodamas trau-kiniu susipažinau su vienu jau-nu lietuviu iš Vitebsko guberni-jos. Iš jo gavau patirti, kad Po-locko apskrityje esanti nemaža lietuvių kolonija. Nedaug teko man su juo šnekėti, ir nieko nesuži-nojau apie tu kolonistų gyvenimą. Iš jo kalbos sunku buvo spręsti apie visos kolonijos tar-mę; jis yra važinėjęs po miestus ir gerokai pamiršęs savo šnektą. Beto, vienas žmogus tai ne visa kolonija. Jis man papasakojo, kad Polocko apskrityje Rukit-nės parapijoje esą didesnė pusė lietuvių, kad bažnyčioj pamokslai sakomi vieną nedidelį lietuviš-kai, kita — lenkiškai. Polocke irgi sakomi kaleda lietuviškai pamokslai. Lietuvių esą dar šio-se parapijose: Ilos, Zaskargos, Biesinkavičių, Lepelio. Minėtos parapijose taip-pat esą sakomi per atlaides lietuviški pamokslai. Tie lietuviai atsikraustę iš Kau-no gubernijos į Vitebsko apie 30 metų atgal. Dabar ten verčiasi žeme.

— Viltis —

IŠ RYGOS.

Pas visokių fabriky darbinin-kus padaryta visa eilė kratų. Ra-sta 8 šautuvai (Mauzero), vienas šveicarinis šautuvas, 30 revol-verių, 15 tūkstančių patronų, 25 piroksilininiai kardai, daug kin-žalų ir sprogstamosios medžia-gos.

— Šaltinis —

Rygoje apygardos teismas nag-rinėjo šiomis dienomis bylą dėl netikrų pinigų dirbimo. Kalti-

nami buvo 7 žmonės. Teismas pasmerkė vyriausiąjį kaltininką 75 metų senį G. Mikulicą, ir 4 padėjėjus, du vyrus ir dvi mo-teri — katagon 6 metams, vie-ną — 3 metų kalėjimo. Pasak „B. Vied.“ Mikulic esąs pasituri-s žmogus, jamų savininkas Vilniuje.

— Viltis —

IŠ AMERIKOS.

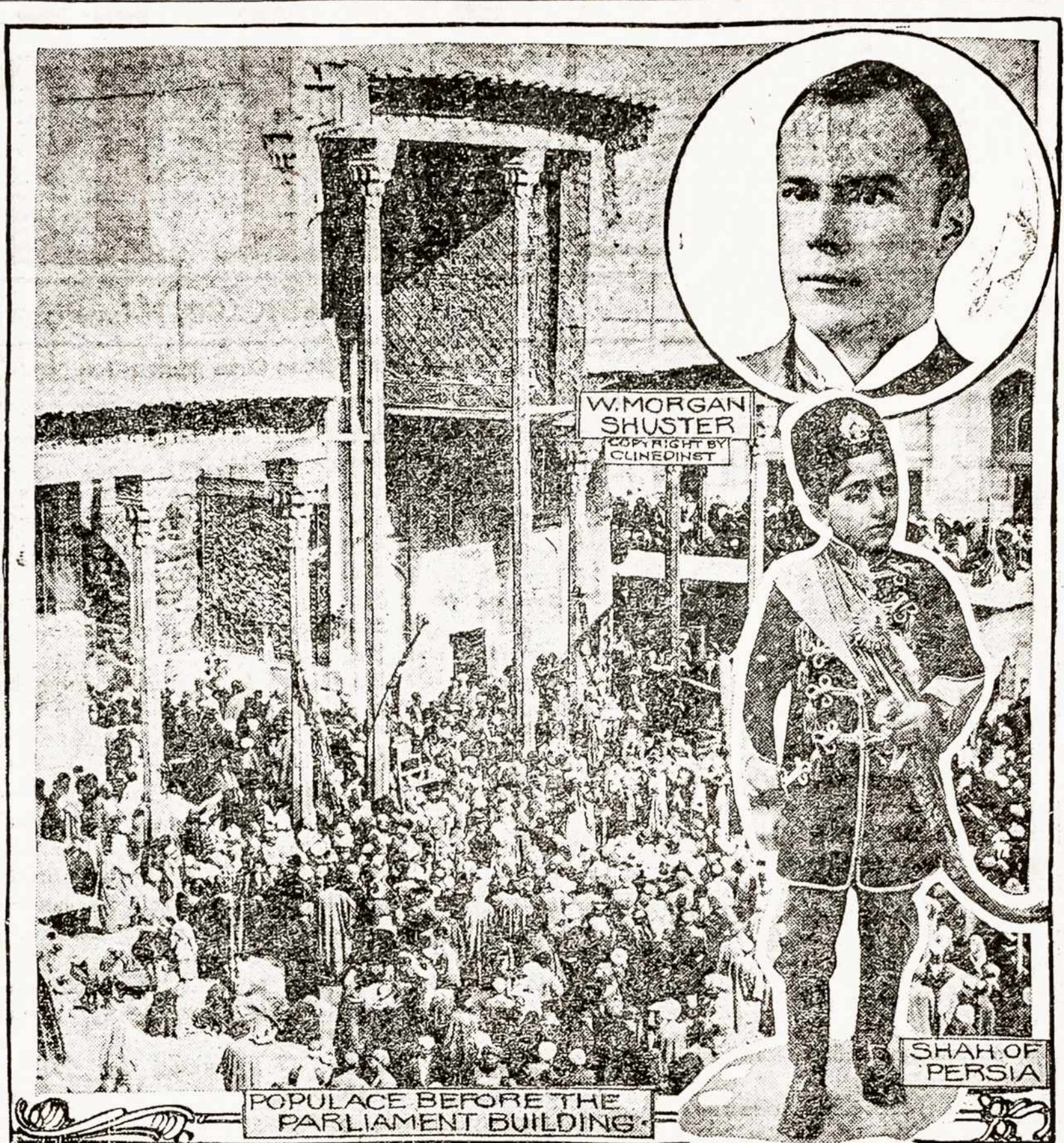
NACIONALĖ ATEIVYSTĖS KONFERENCIJA.

Lapkričio 16 ir 17 dienose Wa-shingtono tapo įsteigta Naciona-lė Ateivystės Konferencija, ku-rion. imeina ateivystės, žemės ir darbo Komisijonieriai, taipjau įvairūs federalės valdžios ir at-skirų valstijų valdininkai.

Konferencijos tikslą suzinomė iš jos oficialio pranešimo, bū-tent: Ji stengsis palenksti visuo-menės nuomonę taip, kad ji pri-tartų padidinimui Vaizbos ir Darbo Departamento Informuo-jamojo Ateivystės Biuro biudže-tą tikslams pakreipti nuolatini ateivių priplūdimą iš perdaug jau tirštai apgyventų centrų į mažiau gyvenamas ir todėl labiau žmo-nių reikalingas vietas, ypačiai gi toliaus į vakarus, kame dar taip platu vietos ūkiams steigti ir užsiimti žemės dirbimu. Konfe-rencija stiegs įvairiose valstijose ateiviams žemės ir darbo in-formuojamuosius biurus ir turės savo atstovus portuose, kuriais daugiausia imigrantų atvyksta; tie biurų reprezentantai portuo-se duos ateiviams visokių pa-nosės liga (jaskūras) — 20 vie-tų Augustavo, Seinų ir Kalvar. pav., daugiau kai 1000 ligonių; įnosės liga (rus. sap) Kalv. pav. pasitūtimas, kiaučių dzuma ir rau-donligė — Kalvar., Aug., Su-valkų ir Naum. pav.; niezai gy-vulių — Aug., Naum., Vilkav., Kalv., Seinų, Sv. pav.; bėsama dar ir kitų užkrečiamų ligų gub.

Lisvo per tą vieną mėnesį vi-tose gubernijų užrašyta 2207 su-sirgusių gyvulių, vyresnybės ve-terinariai užmušė tik 7.

— Lietuvos žinios —

Iš Persijos dalykų: — Žmonių minios, susirinkusios ties Persijos parlamentu. — Generalis Persijos izdininkas, amerikietis Shuster, kurio prašalinimo Rusija reikalauja, ir jaunas Persijos šachas.

UŽMUŠYSTOS AMERIKOJ.

Amerikoj į metus buvo 8975 užmuštos, nors čia yra daugiau negu kur nors kitur bažnyčių, tikėjimų ir dvasiškų. Taigi ant milijono gyventojų išpuola 70 užmušty. Tuom tarpu savo banditais pagarsėjusio Italijoj išpuola tik 15 užmušty ant mi-lijono gyventojų, Vokietijoj tik 5.

SUGRIUVO PLIATFORMA.

Jackson, Mass. Ant valstijos parodos pliacius sugriuvo pliat-forma ir šimtas žmonių nupolė žemyn. Sužeista jų pusė, taigi 50 žmonių.

NE TIE GAVO, KAM AUKAUTA.

Austin, Pa. Skaitytojai atme-na gal, jog čia, pratrukus pyli-mui, kuris blogai buvo padary-tas, išsiliejęs vanduo labai daug nelaimių ir nuostolių pridirbo Austine. Nukentėjusiems buvo renkamos aukos. Surinkta 200,000 dol. Iš ty aukų nukentėju-siems, nužudžiusiems visus savo turtus, išdalinta tik 36,000 dol. Likusius aukų rinkėjai apvertė prašalinimui dumblo ir gruvė-sių iš miesto.

Nacionalės Ateivystės Konfe-rencijos valdybos buveinė yra New Yorke, 32 East 30th Street. Valdyboni imeina: Garbės Pirmininkas — Hon. T. V. Powderly, viršininkas Fede-ralės Informacijų Divizijos; Pirmininkas — John R. Com-mons, Pramonijos Komisijos sa-naris iš Wisconsin; Vice-Pirmi-ninkas — A. P. Sandles, Žemdir-bystės Tarybos sekretorius iš Ohio; Kasininkas — Chas. F. Gettemy, Statistikos ir Darbo Biuro direktorius iš Massachu-setts. Sekretorius — Frances A. Kellor, Pramonijos ir Imigraci-jos Biuro vyriausias tyrinėtojas, New Yorke. Kiti Pildomosios Komisijos nariai: R. A. Pearson, Agrikultūros Komisijonierius, New Yorke; J. F. Deneschaud, Imigracijos ir Agrikultūros Ta-rybos sekretorius, Louisiana; J. B. Haynes, Specialis Komisijo-nierius, Nebraska; R. N. Lynch, Ugdomosios Tarybos vice-pirmi-ninkas iš Californijos.

AR TAS PAGELBĖS?

La Crosse, Wis. Miesto ma-joras Dengler, norėdamas suma-zinti valgio produktų kainas, at-ėmė laisnius nuo produktų su-pirkeį ir atidarė miesto vartus fermeriams norintiems savo pro-dukthus be perkupčių tarpinink-ytės gyventojams parduvinėti.

NORI VĖL ROOSEVELTĄ TURĖTI PREZIDENTU.

Youngstown, O. Susirinkime republikoniskojo klubo John Sul-livane užnamė ateinančiuose pre-zidento rinkimuose reikalauti, kad būtų vėl išrinktas presiden-tas Roosevelt. Taftą peikė visų klubo susirinkime dalyvavę.

GOMPERS IŠPEIKĖ SO-CIALISTŲ.

Prezidentas darbininkų organi-zacijos vadinamos „Darbo Fede-racija“, Gompers, smarkiai užsi-ypuolė ant socialistų, išvadino juos despotais, kurie būk reika-lauja, kad visi prieš juos spran-dą lenktų.

UŽ KIEK GALIMA UŽMU-ŠĖJĄ PASISAMDYTI?

Leidėjas laikraščio „McClure Magazine“, vienio savo prakal-boj apreiškė, jog Chicagoj no-rintis ką nudėti, gali pasisam-dyti užmušėją labai pigiai, tokį užmušė penkis ingulos vyrus, o keturis sunkiai sužeidė. Garlai-vys paskendo.

GAISRAI.

Toledo, Ohio. Sudėgė čia na-mai Jokubo Rubino. Sudėgė juo-se du vaikai, o dvi mergaitės, viena 12, kita 16 metų, mirtinai tapo apkalto. Motina, gelbė-dama savo 10 mėnesių vaiką, pa-vojingai apdėgė, o vaikas nuo šalčio gavo plaučių uždegimą.

Kansas City, Mo. Sudėgė čia dideli namai Johno Klingo. Nuo-stolių ugnies padarytus skaito ant 250,000 dol.

Gainesville, Ga. Namuose Palmkurs Hardware Co. siautė gaisras, kuris pridirbo nuosto-lių ant 200,000 dol.

East St. Louis, Ill. Rūkymo mėsos dalij skerdyklose Morris & Co. siautė gaisras. 100 tot dalyj dirbtuvių darbininkų su di-delių vargu išsigelbėjo, nes ugnis labai greitai išsiplatino į vi-sas puses.

Goldfield, Nev. Tarpkyklose Goldfield Mining Co. siautė 3 gruodžio dieną gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant pusės mi-lijono dolarių.

NELAIMĖS ANT GELEŽIN-KELIŲ.

New York. Prie stacijos Carl-stadt, Erie geležinkelio trauki-nys užbėgo ant elektriško karo. Prie to pavojingai sužeista du pasazieriai, o 15 sužeista leng-viau.

IŠ DARBO LAUKO.

„New York. Čia dar vis strei-kuoja gatvių valytojai. Jų vie-toj miestas paėmė streiklaubius. Vienas streiklaubis ligonbutis mirė, daugelis apsigro pilvo li-goms. Juos apėmė baimė, nes jie mano, jog jiems suteikiami yra užnuodinti valgio produktai.

„Pereitą savaitę Suvenytose Valstijose buvo 213 nusibankru-tinimų, arba 80 mažiau negu už-pereitą.

IŠ VISUR.

„Laikraščiai praneša, būk po-licija Persijos sostinėj rado ti-lų bombų skaitlių. Jos būk buvo paskirtos amerikoni Persijos izdo tvarkytojui Shusterui. Bet tam negalima tikėti, nes Shuster menkas žmogelis, tokių praša-linimui iš kur nors bombų ne-reikia.

„Amerikos kariškiams laivams esantiems ant Pacifiko prisaky-ta plaukti į Chinų pakrantes. Turbūt Amerika laukia Chinuo-se dar didesnių maistų. Francū-zija, sudrutinimui sargybos sa-vo ambasados Pekine atsuntė 1000 kareivių, Japonija gi at-siuntė 1200.

„Italijos ambasadorius Wa-shingtono gavo nuo savo krašto užsienių ministerio pranešimą apie baurius žiaurumus turkų ir arabų Tripolyj. Ministeris sa-ko, jog aplinkinėse Hani rado 28 užmuštus senitarus. Jų kū-nai buvo sukapti ir subadyti. Tarp užmuštų buvo ir daktaras. Prie kapinių gi rado 8 kareivius į žemę užkastus; jie buvo taigpi užsinkinti. Gal žinios tos tei-singos, bet gal būt taigpi, kad italai, užmesdami turkams žiau-rumą, tuom nori išteisinti savo žiaurumus.

„Paryžių daug kalbų sukėlė pagarsėjusi universiteto profeso-rė Curie-Sklodovska, suradėja radiaus. Sugriobta mat jos mei-lės laiskai rašyti profesorui Langvin, kuris turi pačią ir vai-kus.

„Austrijos parlamente Vindo-bonoj, posėdyj 10 lapkričio die-ną du atstovai, vokietais Hammer ir Čekas Mulik susipešė. Čekas vokiety su botagų nuoplakė.

„Persijos Tautiškoji Taryba vienbalsiai atsakė išpildyti Ru-sijos reikalavimus. Mat Persi-jos valdžia tikisi, kad kitos tau-tos už ją užstos. Bet apie tą už-stojimą galima abejoti. 400 rusiškų kareivių, kurie buvo su-traukti mieste Rešt, gavo pri-sakymą keliauti gilau į Persiją ir užimti Persijos sostinę Te-heraną.

„Vokietijoj paleista nuo dar-bo 60,000 darbininkų iš meta-linių išdirbinių dirbtuvių.

„2 gruodžio dieną Chinų re-voliucijonieriai paėmė miestą Nanking.

„Vokietijoj valdžia mano pa-dirbti milžinišką orlaivį, kuris galėtų pakelti 300 žmonių ir lekty su greitumu 50 mylių į va-landą laiko.

„Miestas Urga, Mongolijoj, pasigarsino nepriugulingu nuo Chinų. Gyventojai išvyjo visus chiniskus valdininkus.

„Čekijoj, mieste Karlsbad ir jo aplinkinėse rado labai didė-lius anglų laukus, kur rengia-ma jau kasyklos.

„Užmušėjas Galicijos cieso-riaus vietininko grafo Patockio, rusinas Sičenski pabėgo iš ka-lėjimo mieste Stanislavove.

„I San Francisco atėjo žinia, būk motina Chinų cesoriaus, pa-tį regento, pabėgo iš namų su aktorij Yang Hen Lu.

„Anglijoj, mieste Sothebya parduvinėjo knygas Hutho kny-gyno. Už šventraštį kardinolo Mazarino gauta 29000 dol.

„30 lapkr. dieną į Perimą, prie Rondonijų jurių atėjo žinia, jog politikasis kariškasis laivas bom-barduota taipgi Arabi-joj esantis miestas Mocha.

„Pagarsėjusi Francūziškoji dramatiškoji aktorė, pažįstama gerai ir Amerikoj, Sarah Bern-hardt rengiasi apsigvesti su 26 me-tų aktoriu Telegonu. Sarah Bernhard turi jau 66 metus.

„Lenkijoj, Kielcy gubernijoj, pėgė miestelis Sievierz. Su-gė su viršum šimtas namų su žemėmis trioboms.

„Lublino apskrício teismas nūjėjo 100 rubl. baumė ir su-gėdavo 3 mėnesiams kun. Bro-sław Zakrzewski, prabasių pa-pajijos Rejoviec už apkrįstiję Pavlasų vaiko kataliku. Mat čia buvo katalikas, o motina ortaitė.

„Lenkijoj, Pinčoyo paviety, tame Kazimierz, vienas ūkinin-tas kasdamas šulinį, 10 mastų piai prikasė žmogaus kaulus ir rastių brangių daiktų, auksis žiedus, sagtis išsodinta; laugais akmenėliais, 3 auksi-nis psmėnulių paveikslus, taip gi brangiais akmenėliais papuo-s, du sidabrinii kryžių ir kito nus daiktus.

„Lenkijoj, prie muitinės Her-ja sargai sugriebė 3 žydelkas ir rai, kurie mėgino į užsienį pe-ribenti kelias jaunas mergina-lyrant sumtus į Čenstachav-rie kareivių priejo uniformas pona, persiatė prokuratu-rių ir pareikalavo, kad sumitini am būtų išduoti. Jis kareivian-šavė kvitą ir paėmė sumi-mus. Pasirodė vienok, kad t-ze prokuratorius buvo. Mat sumiti ir paskui ištrukę žyd-vo mergų prekėją.

„Varšavoj, teismui prisaki-luofiskuota knygy parduvin-rijm dalį Lyriskų eilių gr-Krasinkio. Konfiskuota tai-tyngutė išleista „Atminčiai“ rijos Konopnickienės“. Nr. laikraščio „Kogut“, Nr. 3 1-ščio „Praca“ ir Nr. 299 k-ščio „Kurjer Poranny“.

„Vaidai tautiški tarp lenky-mųjų Galicijoj prasidėjo da-rtimiau negu vaidai lietuvių-čeka, nes lenkai, turėdami i-ronkose valdžią Galicijoj, i-čiais būdais galėjo spausti r-ams ir juos spandė. Dabar ta-čeki ir rusinų parlamento-ramy prasidėjo tarybos ir y-čiais, kad bus galima susitaky-čeki sutinka įrengti rusinar-čeki universitetą Llove ir t-čeliau kaip į dešimtį met-čel nebus įrengtas atskiras r-ams universitetas, lenkai si-čeki padauginti skaitlių rusini-čeki katedrų lenkiškame Lvov-universitete, kur dėl kalbos tai-čeki tarp lenky ir rusinų st-čeki buvo vaidai ir mūstybės.

„Minsko gubernijoj, Boris-čeki vietiniame kalejime kalini-čeki raišius. Jų suvaldym-čeki policijantį dalis iš Minsko-čeki suadymai traukėsi porą va-čeki, bet kaliniai, išbaigę pat-čeki, turėjo pasiduoti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CICERO, ILL.

„Čame Chicagos priemiesty-jų apie 800 lietuvių. Vėl vis-čeki lietuvių dirba Chi-čeki, kur nuvažiuoja už 5c. Si-čeki miestelis turi 8 blokus ilgį-čeki pločio. Daugiausiai lietu-čeki gyvena miestelio dalyj nuo-čeki; kitoj dalyj gyvena-čeki italų ir lenky. Len-čeki čeki vienok nedaug.

„Lietuvų čeki nedaug, bet-čeki pradžio bažnyčioj statyti. Lie-čeki nors yra daugiau, bet jie-čeki bažnyčios neturi. Jie-čeki statyti parapijine mo-čeki, kurioj mano ir bažnyčio-čeki; bet nors jų yra daug-čeki, ką pradžio, atlikti neįsten-čeki. Žinoma, lietuviai galėtų-čeki katedrų daugiau, jeigu dirbtų-čeki gerai apsarstę, su visuo-čeki arba bent daugumos pri-čeki, bet mūsų veikėjai vi-čeki pritarimo nereikalau-čeki, jie mano, jog kur jų pa-čeki, tai ji turės eiti. Bet tai-čeki variant, tankiausiai prisi-čeki apsirinkti. Apsirinko ir čeki

30 lapkr. dieną į Perimą, prie Raudonųjų jurių atėjo žinia, jog italiskasis kariškasis laivas bombardavo fortą Seik-Sant, Arabijoj. Bombarduota taipgi Arabijoj esantis miestas Mocha.

Pagarsėjusi Francūziškoji dramatiškoji aktorė, pažįstama gerai ir Amerikoj, Sarah Bernhard rengiasi apsižvelgti su 26 metų aktoriumi Telegonu. Sarah Bernhard turi jau 66 metus.

Lenkijoj, Kielcų gubernijoj, išdegė miestelis Siewierz. Sugrėžė su viršum šimtas namų su kitokiomis trioboms.

Lublino apskrįčio teismas uždėjo 100 rubl. baudmę ir suspendavo 3 mėnesiams kun. Bronislovą Zakrzwski, prabėgusį parapijos Rejoviec už apkriktįjį Pavlasų vaiko katalikų. Mat tėvas buvo katalikas, o motina stačiatikė.

Lenkijoj, Pinčovo pavieta, kaime Kazimierz, vienas ūkininkas, kasdamas šulinį, 10 mastų giliai prikasė žmogaus kaušus ir visokių brangių daiktų, auksinius žiedus, sagtis išsodintas brangiais akmenėliais, 3 auksinius pusmėnulio paveikslus, taipgi brangiais akmenėliais papuštus, du sidabrinį kryžių ir kitokius daiktus.

Lenkijoj, prie mutinės Herbų sargai sugriebė 3 žydelkas ir žydą, kurie mėgino į užsienį pergabenti kelias jaunas merginas. Varant sumistus į Čenstachavą, prie kareivių priėjo uniformuotasis ponas, persistatė prokuratoriui ir pareikalavo, kad suimtiniai jam būtų išduoti. Jis kareiviams išdavė kvitą ir paėmė suimtinis. Pasirodė vienok, kad tai ne prokuratorius buvo. Matyt suimti ir paskui išstrūkę žydai buvo mergų prekežiai.

Varšavoj, teismui prisakius, konfiskuota knygų pardavinėsimą pirmą dalyrį eilę eilų grafo Krasinskio. Konfiskuota taipgi knygutė išleista "Atminčiai Marijos Konopnickienės". Nr. 44 laikraščio "Kogut", Nr. 3 laikraščio "Praca" ir Nr. 299 laikraščio "Kurjer Poranny".

Vaidai tautiškai tarp lenkų ir rusinų Galicijoj prasidėjo daug pirmiau negu vaidai lietuvių su lenkais, nes lenkai, turėdami savo rankose valdžią Galicijoj, visokią būdais galėjo spausti rusinus ir juos spaudė. Dabar tarp lenkų ir rusinų parlamento atstovų prasidėjo tarybos ir yra vilstis, kad bus galima susitaikyti. Lenkai sutinka įrengti rusinams atskirą universitetą Lvove ir tai ne vėliau kaip į dešimtį metų. Kol nebus įrengtas atskiras rusinams universitetas, lenkai sutinka padauginti skaitlių rusinų katedrų lenkiskame Lvovo universitete, kur dėl kalbos tarp tankiai tarp lenkų ir rusinų studentų buvo vaidai ir muštynės.

Minsko gubernijoj, Borisove, vietiniame kalėjime kaliniai sukėlė riaušes. Jų suvaldymui atėjo policijantų dalis iš Minsko. Besišaudymai traukėsi porą valandų, bet kaliniai, išbaigę patarus, turėjo pasiduoti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS CICERO, ILL.

Sitame Chicagos priemiestyje yra apie 800 lietuvių. Veik visi čionykščiai lietuviai dirba Chicagoj, kur nuvažiuoja už 5c. Ši 4 miestas turi 8 blokus ilgio ir 4 pločio. Daugiausiai lietuvių gyvena miestelio dalyje nuo Chicagos: kitoj dalyje gyvena daugiausia italų ir lenkų. Lenkų čia vienok nedaug.

Nors lenkų čia nedaug, bet jie pradėjo bažnyčią statyti. Lietuvių nors yra daugiau, bet jie atskiros bažnyčios neturi. Jie pradėjo statyti parapiją mokyklą, kurioj mano ir bažnyčią įrengti; bet nors jų yra daug, ir to, ką pradėjo, atlikti neįstengia. Žinoma, lietuviai galėtų nuveikti daugiau, jeigu dirbtų viską gerai apsvaistę, su visuomenės, arba bent daugumos pritarimu, bet mūsų veikėjai visuomenės pritarimo nereikalauja, jie mano, jog kur jų pastums, tai ji turės eiti. Bet taip darba variant, tankiausiai prisidėdama apsiriki. Apsiriki ir čia,

is Galicijos ciesa, grafo Patodžio, skai pabėgė iš Stanislawove.

ancisco atėjo žinia, hini ciesaoriaus, pabėgė iš namų su Hen Lu.

mieste Sotheby knygas Hutho knyventraštį kardinala 29000 dol.

nes neteko pritarėjų. Mūsų veikėjai po laiku pamatė, jog visuomenės pritarimo ir prisidėjimo nieko nuveikti negalima.

Tie veikėjai dabar supančioji, nes nieko veikti negali be kunigo. Nors dar tik darbo pradžia, o jau vaidų daugiau negu reikia; prisiejo ir teisdario šauktiesi.

Pereitą savaitę buvo "fairai". Ar kas vogė pinigų, ar ne, to nieks nežino, bet viena moteris plepalus paleido ir sukurstė visus žmones rengiamos parapijos.

Čia tarp lietuvių labai išsiplatinusi girtuoklybė. Saliunų yra net 13, o vieną vadina parapijiniu, nes jame yra parapijos pinigai ir laisnis. Saliuninkai gerai laikosi, tai tas jau rodo, kad čionykščiai lietuviai sausos girties nelaiko, bet tankiai ją vilgina.

Čia lietuviai mėgsta balius rengti, bet kad savo salės neturi, prisičina juos rengti saliunų svetainėse. Ar negeriau būtų lietuviams pasistatius savo svetainę, kurioje galėtų laikyti balius ir susirinkimus. Svetainė jų pastatysiems ir pelną atgaubentų, nereikėtų pašaliniamis pinigais mokėti.

P. Pu-nis.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Darbai eina čia vidutiniškai ir uždarbiai nemažesni negu kur kitur.

Bažnytiniai reikalai eina gerai. Ištelpijo bažnyčią iš vidaus, bet nebuvo pinigų išmokėti kontraktoriui; tai klebonas kun. F. Jonaitis paskyrė 3 kolektočius, kurie perėjo namus čionykščių lietuvių ir surinko ganėtinai aukų. Lietuvių čia gyvena pusėtinai būrelis, bet ne visi gražiai užsilaiko. Apšvietimas stovi žemai. Skaitančių skaitlius labai mažas, daugumas laiką praleidžia smuklėse. Apšvietimas žemai stovi lygiai tarpe vyrų, kaip ir tarp moterų, jo nemėgsta ir merginos, ateinančio laiko motinos, kurios be abejonės supratimo neturės apie pagimdytų vaikų išauklejimą; neturės jos supratimo nė apie savo pareigas, nes kaip jos jas supranta, to nepakanka tautos gyvenime.

Yra čia 6 lietuviškos smuklės, 2 valgomų daiktų krautuvių. Turime po vieną vežimį ir automobilį stovyklą, vieną barzdaskutyklą, vieną laikrodininką. Vienas yra laikraščio ir knygų leidėjų agentas. Yra čia S.L. A. 87 kuopa, Sv. Antano ir Patnos Marijos Razančios Moterų ir Merginų Dr.-ja. Sv. Antano Dr.-ja turėjo balių bažnyčios naudai 19 lapkričio dieną. Klebonas patarė ir prakalbą surengti. Atvažiuo iš Chicagos du kalbėtojai — Limontas ir Balutis.

Limontas kalbėjo: "Apie alkoholio kenksmingumą, apie mokslą ir apšvietą, apie socializmą". Balutis kalbėjo apie naudą mokslui, apšvietui. Ragino klausytojus šviestiesi, skaityti laikraščius ir knygas. Peikė ypač merginas, kurioms rūpi vien besivaržymai, bet jos apšvietos nemėgsta ir per tai stovi žemai. Toliau kalbėjo apie Lietuvą, kada ji buvo savistovi, kaip ji buvo galinga; kaip ji susivienijo su Lenkija, kaip pateko Rusijai ir kaip toji persekiojo lietuvių, kuriems net spaudą buvo uždraudusi: lietuviai per 40 metų knygų neturėjo Maskelijoj. Nors valdžia taip persekiojo ir spaudė lietuvių, bet pasidėkojant mūsų raštininkams, kurie užsieniuose leido lietuviškoj kalboj raštus, mes ir šiandien esame lietuviškai.

Kalbino tautiečius rinkalingus daiktus geriaus pirkti pas savuosius negu pas svetimtaučius.

Po prakalbų buvo deklamacijos ir dainos. Bažnytinis choras po vadovystę vietinio vargoninko padainavo keletą dainų. Paskui buvo šokiai, kurie traukėsi iki pusianakties.

F. B. Versockis.

IS VANDERGRIFT, PA.

Šitas miestelis uždėtas vos 16 metų atgal, bet jau pralenkė daug senesnius miestus. Mieste iš gražus, medžių daug prisodinta šalinatvius. Namai pastatyti toliau nuo gatvės, todėl vasaros laike netruksta žalumo. Smuklių nėra, nes jų atidaryti neleidžia.

Lietuvių yra čia apie šimtas šeiminų, o pavieniu daug daugiau. Visi gyvena gana pasitur-

Moterų balsuotojų registravimo komisija, Los Angeles, Cal. Visos socialistės!

rinčiai, tik gaila, kad tarp jų švieškos mažai. Čionykščiai lietuviai, išskyrus kelis, tamsybę paskendę, tuos šviešesniusius kiti bedieviai vadina.

Daugumas lietuvių dirba skardinėj dirbtuvėj, kurioj darbai šiuom kartu eina gerai. Yra čia dvi lietuviškos katalikškos draugijos — Sv. Juozapo ir Sv. Kazimiero, kurios pusėtinai laikosi. Yra kluvas įsteigtas Sv. Kazimiero Dr.-jos; turi jis tris kambarius, dviejuose yra biliardai; vienas atlieka. Bet kluvas neateina nė vienas lietuviškas laikraštis. Ten daugiau geriamas, negu ką gero veikiama. Geriau būtų palikti vieną kambarėlį norintiems pasiskaityti ir persisijudinti keli lietuviškus laikraščius.

11 lapkričio d. Sv. Juozapo Dr.-ja parengė balių. Balius buvo su svaiginamais gėralais. Bet girtų nebuvo matyt. Įžanga buvo po 50c. Tai truputį perbrangus, nes apart šokių, nieko daugiau nebuvo. Gerai būtų balius, apart šokių, kuom geresniu pamarginti, paveikslai: deklamacijos, dainoms; jeigu seniško perstatymo surengti negalima, tai galima surengti nors monologą. Bet mūsų jaunimas naudos tokių geresnių vakarų nesuaprant. Jeigu kas mėgina tokius rengti prikalbinėti, tai kiti sako, jog tai "cicilikas", nors visai nežino, kas yra tie cicilikai, ar socialistai. Nedaug mat proto tur mūsų jaunimas, o kur proto menkai, ten nieko gero ir naudingo neveikiama.

19 lapkričio, Kameza parengė linksmą vakarėlį atminčiai varduvių dienos savo dukters. Tai vienatinis linksmas vakarėlis, kokį man teko matyt, (bet kam teko tas jo gerumas? Iš aprašymo matyt, kad tai buvo privatis. Kas naminis varduvių apvaikščiojimas. Red.). Panelė Kameziutė skambino ant piano ir dainavo lietuviškas dainas. Buvo dainos ir deklamacijos ir kitų. Susirinkusiems ypač patiko panelės J. K. dainos: "Lietuviškas daina" ir "Sejau rūtą". Saulės Brolis.

IS DE KALB, ILL.

Čia susitvėrė lietuviška korporacija. Ji rengiasi pastatyti namą ir atidaryti mėsos pardavinę. Lotą nupirko prie 8th ir Market. Vieta daili, aplinkui lietuvių apgyventa, netoli miesto vidurio.

Lapkr. 16 d. angliškame laikraštyje buvo rašyta apie lietuvišką korporaciją, bet lietuvių prisikaitė prie Huniaks (? R.). Tam matyt kas pasipriešino, nes lapkr. 17 d. vėl tilpo straipsnis: "Lithuanians are not the Huniaks". Bet kas yra lietuviai, visai neaiškino.

Darbai čia eina neblogai, ma-buvo žmonių yra bei darbo.

Lapkr. 25 d. tris jauni vaikai lietuviai susivaidijo su austriškais salione. Vakare, einant dviem namo, užpuolė austriškai ir vieną vaikina supiaustė, antram pasisekė pabėgti. Supiaustytąjį nugalėtojo ligonbutin, bet žaizdos pasirodė nepavojingos. Kaltninkus buvo sugavę, bet užstčius kauciją paleido iki teismo.

Lietuviai ir tarp savęs tankiai susipeša ir teisman patenka. Iš to miestas turi nemažą uždarbį, indamas po \$8.50 ir daugiau už sutaukymą.

DeKalbietis.

IS HAZLETON, PA.

Lapkričio 24 dieną vietiniame ligonbutyje pasimirė čionykščios lietuvių sū. Petro ir Povylo parapijos klebonas, kn. Juozas Die-lininkaitis. Pasimirė visai netikėtai mirtimi. Dieną prieš tai jis, pasiėmęs šautuvą, išėjo medžioti į White Haven apielinkę. Bevaikšijojant, šautuvą kažkaip išsivėję ir šuvinys pakliuvo jam tiesiai į galvą. Pargabentas ligonbutin, nuo žaizdos jis ant rytojus pasimirė. Kn. Die-lininkaitis paėjo iš Virbalio, Suvalkų gubernijos. Kunigū išvestas 1891 metais, Amerikoj išgyveno 16 metų. Buvo dar nesenas žmogus, nes turėjo tik 45 metus amžiaus. Palaidda jį lapkričio 28 dieną vietinėse lietuvių kapinėse.

A. L.

IS BROOKLYN, N. Y.

Rūpesių Siuvėjų Unijos lietuvių skyriaus 54-tos ir 19-tos L. S.S. kuopos suauktas tapo viešas susirinkimas. Susirinkimo mieriū buvo supažindinti žmonis su priežastimis New Yorko gatvių valytojų besitiesiančių streikui ir apsvaistytų pasekmes. (tas streikas jau su virs pusę milijono miestui išsavo ir per krūvas šašlavų gatvėmis pereiti negalima. Dirba 300 vežimų daugiau negu prieš streiką kad dirsa, bet streiklauriai — kiekvienas vežimas 2 — 3 policijantų saugojamas — miestą apvalyti neįstengia).

Po visapusiškam apkalbėjimui ir apsvaistymui vienbalsiai nutarta sekama rezoliucija: "Kadangi Didžiojo New Yorko gatvių valytojų streikas išauktas tik atkaklumo miesto majoro ir kitų valdininkų kaprizais; "Kadangi streiklaūzių užlaikymas ir jų saugojimas miestui daugiau lėšuoja negu išpildymas streikuojančių darbininkų reikalavimų; "Kadangi streikui įvykus, miestas paskendo nešvarume ir nuodijantis išmetų dvokimas greisia išsilpinimu įvairių ligų. "Atydon imant tą viską, mes, kaip to miesto gyventojai, randų ir taksų mokėtojai, išreiškiamė viešą nepasitenkinimą New Yorko majoro p. Gaynoro pasielgimu su miesto darbininkais. "Reikalaujame, kad kuogrečiausia su streikuojančiais darbininkais būtų susitaikyta ir miesto gatves apvalyta nuo gresiančio pavojaus. "Reikalaujame, kad būtų išpildyti galimieji darbininkų reikalavimai ir visi strėikuojanti darbininkai kad būtų pūmėti atgal į darbą. "O darbininkams tegul tas bus pasimokiniu, kad žinotų, iš kurios partijos valdžininkus rinktis, kad nereikėtų streikuoti, nė su policija muštiesi, kaip ir šiame streike atsitinka. Tegul jums, darbininkai, būna pavyzdžiu Milwaukee'is. Lai jys streiką lafmitė širdingai linkim pilno pasisekimo." Minėto viešo susirinkimo išrinktos komisijos sekretorius, J. Šukys.

IS CLINTON, IND.

Anglių kasyklose pradėjo dirbti kas dieną. Žmoneliai pradėjo pirkinėti geresnius darbus; moka po 25 dol., o dar ir gerai pagirdo darbo davėjus.

Iš Draugijų čia yra: 121 kuopa S. L. A., 53 kuopa T. M. D.,

Š. Kazimiero Draugija, Lietuvių Politiskasis Kluvas ir L. S. S. 104 kuopa. Pastaroji ne tik pati mėgė, nieko naudinga neveikia, bet jos nariai, kiek išgal, kikiavimai visiems svetimtaučiams įngirso. Svetintaučiai net pertankiai mato negražius lietuvių pasielgimus, o nematydami gražesnių, pagyrimo verti ir mano, kad jie nieko neverti, puslaikiniai, todėl juos niekina ir kaip tvarkos ir ramumo ardytojų neuzkenčia.

Jonas Skinderis.

IS IRON RIVER, MICH.

24 lapkričio Doobare rudos kasyklose užtroško du darbininkai. 6 val. ryto darbininkai nusileido į olą apie 600 pėdų giliai ir ėjo į savo darbo vietą; du vyrai turėjo, kol savo vieton nuėjo, lipti kopėčioms apie 195 pėdas augstin. Kaip ten atsitiko, nieks nežino. Apie 10 val. atėjo vyriausiasis darbo prižiūrėtojas ir priėjęs prie skylės, kur dirbo tie du vyrai, pašaukė, bet atsakymo nebuvo. Apžiūrėjus darbininkus, pasirodė, jog dviejų truksta. Nusileidus pas juos, rado vieną už kojų pasikorusi skylės viduryje. Ar tasai žmogus lipo žemyn, ar augstin, nežinia. Jis turėjo silaužytas kojas ir veidą sudraskytą, sudraskyti ir drabužiai ant krutinės, juos, matyt, pats sudraskė. Antrą rado negyva prie masinos. Abudu buvo vedę. Vienas paliko 3 mergaites ir vieną sūnelį, antras — 3 sūnelius.

Kraujalis.

IS UTICA, N. Y.

Sumanius kunigui, lietuviškoji draugija parengė čia balių. Prieš balių kunigui žmonės suaukavo daug visokių daiktų: vištų, kiaurinių, drabužių, degtinės, vyno, alaus, skripų, armonikų. Kunigas prie altoriaus iš knygutės perskaitė aukavusių vardus ir ką kas aukavo. Liepė visiems susirinkti Jankevičiaus svetainėn prie saliuono. Pelnas ėjo bažnyčios naudai. Daugelis lietuvių sugrįžo namon su apsvaigusioms galvoms. B. Saulenas Aleksos moterėi burną supiaustė ant gatvės. Jai pakėlus riksmą, atbėgo policistai ir ją ligonbutin nugalėno. Saulenas gi nubėgo pas pažįstamus ir pasislėpė, bet policistai jį surado ir suėmė. Jo pati liko viena su trimis vaikais, nežino ką daryti. Už paliosavimą Sauleno iki teismui reikalaujama 3000 dol. kaucijos, bet nėra kur gauti tiek pinigų.

F. Skelton.

IS HARRISBURG, ILL.

Darbai eina gerai. Uždarbiai vidutiniškai. Norinti dirbti, darbą gali čia gauti. Lietuvių yra pusėtinai būrelis. Skaitymo jie nemėgsta, už tai mėgsta girtuokliauti. Draugovės nėra nė jokios. Pirmiausia buvo Sv. Jurgio Dr.-ja, bet ne ilgai gyvavo, pairo dėl pačių narių nesusipratimo. Už likusius pinigų nutarta nupirkti bažnyčiai varpą ir tas jau padaryta. Šitoj aplinkinėj buvo parengtas pirmas dar lietuviškas balius. Parengė jį neseniai čia atkeltas kunigas bažnyčios naudai. Balius buvo išpėrito mėnesio dieną. Žmonij prisirinko pusėtinai. Vietinis klebonas ir vargonininkas padainavo dvi lietuviški daini: "Lietuva tėvynė mūsų" ir "Sudiev Lietuvai".

Buvo ir prakalbos. Pirmiausia kalbėjo Jasavičia "Apie lietuvių tautą", bet kad publika pradėjo

truksmą kelti, kalbėtojas paliovė kalbėjęs. Publika šaukė: "noringi šokti!" Matyt daugeliui šokiai svarbesni už lietuvių tautą. Paskui kalbėjo vietinis klebonas apie vodingumą alkoholio, kalbino mesti gėrimą. Publika, kunigui kalbant, nedrįso triuksmą kelti.

Kitą dieną pas J. Driksinską buvo dukters krikštynos. Gerimų buvo net per daug, todėl tarp svečių buvo ir per daug inkaušusių, šukavimų buvo per daug. Atėjo policistai pasakyti, kad užsilaikytų ramiai.

Svečiai pasipriešino, todėl policistai greibėsi savo kočelių. Tas pagelbėjo. Vieni svečiai išbėgiojo laukan, o tuos, kurie pasiliko, dedės paėmė. Vienas iš sumintųjų Kazimieras Gotautas norėjo eiti stubon kepurę paimti. Policistas, manydamas, kad jis nori pabėgti, paleido šuvį ir nušovė. Gotauto, kada vidų užgimė muštynės, ten visai nebuvo. Velionis buvo doras vaikas, negirtuoklis, mylėjo skaityti visokių raštus. Buvo dar nevedęs, paliko Amerikoj tris brolius.

Čionykščiai lietuviai svetimtaučių yra labai niekinami ir nekenčiami, nes jų keliamos riaušės, reikavimai visiems svetimtaučiams įngirso. Svetintaučiai net pertankiai mato negražius lietuvių pasielgimus, o nematydami gražesnių, pagyrimo verti ir mano, kad jie nieko neverti, puslaikiniai, todėl juos niekina ir kaip tvarkos ir ramumo ardytojų neuzkenčia.

S. P.

IS WAUKEGAN, ILL.

Nuo 2 liepos d. š. m., yra Waukegane lietuvių evangelikų-liuteronų Švento Povilo parapija. Tos parapijos valdyba susideda iš sekančių asmenų: pirmininkas — Jurgis Bruožis, raštininkas — Jurgis Dikšaitis, išdėlininkas — Adrius Dikšaitis, bažnyčios užveizdai: Andrius Kasparsaitis ir Edvardas Bruožis. Tos parapijos tvarka tokia: pat kaip ir 43 "Lietuvos" numerijė, minėtojų "Ziono Liet. Evang.-Liut. Parapijoj Chicagoj". Savos bažnyčios dar ji neturi; laiko pamaldas vokiečių evangelikų liuteronų dievnamyje. Jai tarnaus Chicagos lietuvių evangelikų-liuteronų kunigas. Waukegane lietuviai evangelikai-liuteronai paeina didesnėje dalyje iš Jurbarko apygardžio, Kauno gub., ir iš Suvalkų gub.

Skait.

IS KENSINGTON, ILL.

Lapkričio 30 d. buvo vakaras parengtas "Aido". Lošta "Saliomono Sapnų", taipgi dialoga, buvo deklamacijos, dainos, griežta solo smuiku ir šokiai.

Atlošta "Saliomono Sapnų" gana gerai. Geriausiai lošė P. Babelis rolėje Tamošiaus, kalėjimo sargo. Geras buvo ir J. 4883 kartus nelaimingai; 1720 kartų buvau nenuodintas, 921 kartą prigėres, 1934 kartus buvau dvikovėje užmuštas. Tatai dabar turiu pilną teisę ir su ramia sąžine pasitraukti privatiškai gyveniman.

Daug pergyveno.

Senas aktorius, ant visada su scena atsiveikindamas: — Per visą savo kaip scenos artisto gyvenimą aš buvau 1036 kartus karalius, 780 kartų elgėta ir 1936 kartus milijonierius; 2572 kartų buvau laimingai įsimylėjęs, 1720 kartus nelaimingai; 1720 kartų buvau nenuodintas, 921 kartą prigėres, 1934 kartus buvau dvikovėje užmuštas. Tatai dabar turiu pilną teisę ir su ramia sąžine pasitraukti privatiškai gyveniman.

Ką šis paveikslėlis reiškia, rasite "politikos žiniuose".

Religija, kuri kitasyk buvo valstybės įstaiga, šiandien vis ir vis labiau patampa religija ir idealas individualės sielos.
Ed. H. Griggs.

APŽVALGA.

Garsi darbininkų vadovų, brolių McNamara, byla Los Angeles, Cal., paėmė netikėtą kryptį. Kaltinami už išgriovimą su pagalbe dinamito dienraščio "The Times" spaustuose perėmė tuot spalio 1 dieną, kame buvo 21 žmogus užmušta, ir kiek vėliaus, būtent kalėdų dieną, išgriovimą tuo pačiu būdu Llewellyn Iron Works dirbtuvių, brolių McNamara, James ir John, gynėsi, kaip galėdami, prirodinėdami, kad laike išdinamitavimo minėtų įstaigų jie dagi visai kur-ktur buvę, ir todėl kaltinama juos visai be pamato. Į jų nekaltbę tikėjo ir visos darbo organizacijos. Jos manė, kad tų darbininkų vadovų pasalus suareštavimas kitoje valstijoje, išgabenimas jų į Californiją, laikymas kalėjime ir, pagaliai, visa ta byla yra ne kas kita, kaip tik kova organizuoto kapitalo su organizuotu darbu, tai kapitalistų sprendimas gerai sugalvotu būdu, pasinaudojant jiems tar naujančiomis teisių įstaigomis nužudyti gabesniuosis darbininkų vadus, kad lengviau būtų galima suardyti darbo organizacijas. Taip tikėdamos, jos surinko visas savo pajėgas tų tariamai nekaltų savo vadų apgynimui. Pasamdyta gabiausi advokatai, tarp kurių svarbiausias, visų gerbiamas — Clarence Darrow. Surinkta 190 tūkstančių dolerių pinigų bylai vesti. Ir kas pasirodė? Pasirodė, kad jie ištikro kalti. Kada jau buvo baigiamas rinkti prisaukintieji sprendėjai ir jau už kelių dienų turėjo įvykti paskutinis bylos tardymas, gruodžio 1 dieną abudu broliai McNamara prisizino kalti esą. Būtent, vyresnysis jų, James, prisizino, kad jis pats padėjęs nitroglycerino bombą dienraščio "Times" troboje, gi jo brolis, John prisizino vėl, kad Llewellyn Iron Works dirbtuvių išgriovimas tai buvęs jo darbas.

Prie kaltės prisizino jie, kaip pasirodo, prikalbinti savo advokatu. Jų apgynėjai, matyt, pamatė, kad prieš kaltinamuosius surinkta aiškiausi prirodymai, ir kad čia nė jų gabumas, nė surinkti šimtai tūkstančių dolerių pinigų nieko nebe padės. Kaltinamiesiems grėsė mirties bausmė. To galima išvengti ne bent prisipažinimu. Ir jie prisipažino.

Kokia už tatau laukia jų bausmė, pamatysime vėliaus. Ir ne tai čia svarba. Svarbiau, kaip visa tat atsilieps į visuomenę, ypačiai į darbo organizacijas. Padaryta joms neapsakama nuoskauda. Jos, be mažiausios abejonės, nežinojo nieko apie savo vadovų papildytus darbus. Sventai tikėjo juos nekaltais esant. Tatau ir ginti juos jie skaitė savo didžiausia priederme, kadangi nuosirdžiai manė, jog tai yra tik aukos kapitalistų sumokėto tiksluose diskredituoti darbininkų organizacijas, kad pasiekimiau būtų galima su jomis kovoti. Darbo organizacijos, kaip tokioms, nepripažįsta panašaus kovos būdo su kapitalu, kokį panaudojo broliai McNamara, ir jei jos būtų žinojusios apie jų padarytas piktadarys, būtų iš syk nuo jų nusikreipusios, kaip kad ir dabar, kada tie prie savo kaltės prisizino, pasmerkę juos — ne už prisipažinimą, bet už panaudojimą bombų ir kitų aštrių priemonių kovai su kapitalu. Desperatų atsiranda visur. Nuo jų mūsų draugija negali išsisaugoti, negali išsisaugoti nė darbo organizacijos. Dėl atskirų desperatų tatau negalima kaltinti visų darbininkų, nė jų organizacijų, kaip kad negalima pasmerkti kurios nors tautos už kai kurių atskirų jos sąnarių nemelmtus darbus, nepasmerkiant visos šiaudystės draugijos. Šiandien gis žmonių draugijos organizmas — nesveikas, pilnas nuodingų bakterijų ir piktybių. Jis reikia gydyti. Tik išgydžius draugijos organizmą, prašalinus priežastis, kurios veikia visokius parazitus ir piktovates, išnykti galės tokie apsirėis-

kimai, kokius turime kad ir brolių McNamary pavyzdje.

Neseniai mūsų buvo paminėta — "Saulės" žiniomis pasiremiant — apie pasirodžiusį kur ten Pennsylvanijoje laikraštį "Žemajty". Paties laikraščio nebuvome matę, bet dabar atsiūsta ir mums keletas jo egzempliorių. Pasirodo, kad "Žemajty" jau ne naujas laikraštis, čia jis nuo 1906 metų sykį mėnesyje ir leidžiamas, regis, kažkokio "nepri gulmingo" lietuvių "kunigo", Rev. P. B. Urbono, Canonsburge, Pa. Kokios rūšies yra tasai nepri gulmingo kunigo Urbono organ ganas geriau bus numanyti, jei privesime jo paties redakcijos žodžius apie save:

"Žemajty
Ira drukawotas tykriausio sznektos.
Paszwentas, Diel moksla, Diel, darbyniku, rejkalu naminiau.
Atwyraj szz rodiz, klaijdas. Kur, par metus, metu, laikitamsibe, musu Tiewelus, plake žude, ir warguose lajke. Jau cziesas numentis, sunkibes nasztas swetyntauziui o epty pagal moksla Jezaus Chrystaus Brolyszka mejlie!"
Jei "Žemajty" per penkis savo gyvenimo metus kažkokiuose rūsiuose slapstėsi — nenuostebui: jis patsai savęs gėdėsi šviesoj pasirodyti. Labiau nuostebu tatau, kad vienas Pennsylvanijos mūsų laikraštis ima to, atsprasiant, humoristikos lapelio leidėjų-redaktorių "kuniga" savo globlon ir jį — nemokantį nė žodžio kaip reikiant parašyti, nėgi žodžiu su žodžiu sumegsti sakiniu — persa žmonėms į mokytojus, į jų dvasiškų reikalų ap rūpinotus.

GYVENIMO AIDAI.

Reikalingumas vieno rankvedžio. — Kas jį parūpintų?

Paskutiniu laiku pas lietuvius atsirado didelis noras mokintis skaityti ir rašyti. Žinoma, prie to verčia vis sunkesnės gyvenimo sąlygos. Daugelis dirbtuvių visai neperima nemokančių rašyti. Tai gi žinome, kad labai didelis procentas lietuvių yra analfabetų, t. y. nemokančių nei rašyti, nei skaityti.

Tokie, norėdami išmokyti skaityti ir rašyti, sutinka nemažai kliūtų, susiduria su svarbiu klausimu: kaip tą išmokyti. Pas mus yra rengiamos prakalbos, prelekcijos, steigiamos amatų ir k. mokyklos, bet nėra mokyklų analfabetams mokinti.

Rašyti dar pusė bėdos — gali iš rankvedžių išmokyti, bet su skaitymu to negali padaryti — čia reik kito, kas parodytų, kas pamokintų, o tokių kaip tik nėra. Jei prisipašau kokį pažįstamą pamokinti jį, tai tokiam mokytojų reikia nupirkti nemažai degtinės.

Čia kaip tik tikty mokykla. Rašymo mokyklai reikalinga tam tikra vieta, su tam tikrais suoliais, ką ne visur galima rasti, bet skaitymui to nereikia, galima mokinti paprastoj svetainėj.

— Kaip bus su rašymu, — paklauste: — juk mokinimas rašyti turi eiti greta su mokiniu skaityti?

Taip. Bet tame gali pagelbėti geri rankvedžiai. Mokiniai, turėdami rankvedžius, mokytojų ant lentos parodžius, galėtų, parėję namo, patį lavintis.

Yra daug lietuvių mokančių skaityti, bet nemokančių rašyti. Tokie jau tikrai galėtų mokintis rašyti iš rankvedžių.

Bet, kaip bėda pas mus su mokyklomis, tokia pat bėda ir su rankvedžiais. Jų mes neturime.

Tiesia, yra M. Paltanavičiaus "Mokinkimės rašyti" ir P. Mikolainio "Naujas būdas išmokyti rašyti", bet abudu yra netikėti ir negali būti rekomenduojami norintiems mokintis rašyti.

Čia reikia gero, lengvai suprantamo, pavyzdžiaus gausiai aprūpinto rankvedžio. To tai ir trūksta abiejuose minėtuose rankvedžiuose. Viena (P. Mikolainio) stačiai nuo raidžių (alfabetas ištais rašytomis raidėmis atspausdas) nučina ant sakinių rašymo; antramjame (M. Paltanavičiaus) nuo alfabeto tuojau čia prie laišku rašymo. Jau yra ar 4 pakriveizinti pavyz-

džiai "rankos pralavinimui", bet atlikti taip prastai, kad ir antro skyriaus pradinės mokyklos vaikai geriau parašytų.

Todėl čia tai ir reikia naujo rankvedžio su daugeliu pavyzdžių rankos lavinimui raidžių (ne išsyk visą alfabetą, bet reikia nuo lengvųjų eiti prie sunkiųjų, su plačiausiais pavyzdžiais), po to lengvesnių žodžių rašymo, etc.; žinoma, tokiam rankvedyje turi būti ir teoretikos žinios apie rašymą.

Toks rankvedis būtų labai reikalingas.

Mūsų šauksmas prie šviesos, visos kultūriškas darbas čia ir eis per niek, kol neišmokysime lietuvius skaityti ir rašyti. Pirmiau išmokinkime jį skaityti ir rašyti, o paskui kalbėkime apie šviesą ir mokslą.

Padėkime pirmiau pamatą namui, o paskui kalbėkime apie stogą.

Kur galima — steigkime analfabetams mokyklas, ypatingai skaitymo, o rašymo, jei negalima, mokinkime iš rankvedžių.

Darbas nesunkus, bet naudingas. Stai kur aimanuojantiems, kad nėra ko veikti, plati veikimui dirva. Tik pabandykite ar ti tą dirvą.

Bet rankvedžių nėra. Reikėtų jų pagaminti. Kas tą apsiimtų atlikti?

Vargiai prisipašys mūsų inteligentų — per žemas jiems darbas; geriausi jiems svajoti apie 15-toninę encyklopediją, negu apie tokius "menkus" dalykus.

Bet vis dėlto gal atsirastų vienas, kitas, kuris ir panorėtų užsiimti tuo "tuščiu ir menku" darbu, gal sutaisytų rankvedį, — nes jis labai reikalingas.

Galėtų tai atlikti geras kaligrafas, ar tai pasinaudodamas anglų rankvedžiais, ar tai kitų, praktiškai pažįstančių mokinių rašyti, arba galėtų susitverti tam tikra redakcija.

Apie išleidimą nebūtų bėdos, kad tik būtų sutaisyta.

Nors mūsų rankvedis gal būtų atsilieks nuo, pvz., anglų (kurie daug jų ir visokios rūšies turi), bet vis dėlto būtų bent tuo tarpu geras ir atsakomasis.

Gi būtų malonu išgirsti ir laikraštinių nuomonę, nes juo daugiau žmonių galvosime, juo geriau klausimai išsirišime, gal kiti dar geresnį sumanymą surastų.

K. Virsnis.

Knygų ir laikraščių leidėjams žinotina.

Labai dažnai tenka Didž. Lietuvoje girdėti daugelį skundžiančių, kad negali laiku arba ir visai sulaukti iš užsienio spaustuinių, dagi nieko cenzurai nenusidėdant. Atsitinka tai dėl žinomų Rusijos cenzūros sąlygų. Mat sulaukymui, jei viename siuntinyje randamas nors vienas draustinas veikalas, konfiskuojama ir visi kiti tame siuntinyje esantieji veikalai. Tai gi leidėjams, siunčiant Rusijon spaustuinius, reiktų tuos veikalus, dėl kurių praleidimo galima būtų abejoti, atskirti nuo kitų.

Be to, laikraščių ekspedicijoms reiktų dėti paleidenes juosteles ant laikraščių, kad lengviau būtų išimti ir pažiūrėti laikraštį, negadinant juosteles. Kita, reikėtų spausinti prie adreso laikraščio vardą. Šiaip, cenzoriai, nežinodami, koks yra po juostele laikraštis ir negalėdami laikraščio išimti, nuplėš juosteles, o nuplėšytomis juostelėmis laikraščiai lengvai pakte pražvija.

Patyręs.

VARLĖ KELIAUNINKĖ.

V. Garšnio pasaka.

Vieną kartą gyveno ant svieto varlė. Gyveno ji baloje, gaudė sprages, uodus ir kitus vabalius maistui. Pavasarį garšiai kvarkėjo su savo kaimynėmis varlėmis. Ir visą savo amžių ji būtų laimingai išgyvenusi — žinoma, jeigu garnys nebūtų su sulesęs. Bet dar šiaip atsitiko.

Vieną syk jį, išlindusi iš vandens, tupėjo ant žolių kupstelio ir gėrėjosi šiltu, smulkiu lietu.

— Koks šiandien puikus drėgnas oras! — mąstė sau varlė. — Kaip tai gera ant svieto gyventi.

Lietus rito per jos dailią, blizgančią nugarą; vandens lašai srovėjo po jos pilvą ir kojoms, ir tas jai buvo labai gera, malonu, taip malonu, kad ji tik tik nepradėjo kvarkti, bet laimė dar, atsiminė, kad buvo jau ruduo ir kad vandenį varlės nekvarkia, — tam yra pavasaris, — ir kad sukvarkus ji galėtų užrūstinti visas varles. Atsiminusi tai, tylėjo.

Ore pasigirdo plonas, švilpiamas balsas. Yra tai jau toks ančių lėkimas: kai jos lėkia, tai jų sparnai, skirdami ora, rodo švilpią; arba, geriau pasakius, ore girdėti fju-fju-fju-fju; ir kai lėkia pulkas ančių, kad ir augštai ir jų visai nematyti, girdėti tas jų sparnų švilpimas. Iš to jau ir žinai, kad tai lėkia antys. Ir dabar ve lėkiančios antys susimetė ratan, nusileido žemyn ir nutūpė lygiai balon, kame varlė gyveno.

— Kria, kria! — sakė viena. — Lėkti dar toli; reikėtų kornors palest.

Varlė tuojau pasislėpė. Nors ji žinojo, kad jos, tokios didelės, storos varlės antys neles, bet vis tik neatsargu, — ir jį pasislėpė vandenyje. Vienok, pamąsčius, iškišo iš vandens savo žalią galvutę: jai mat labai indomu buvo sužinoti, kur antys lėkia.

— Kria, kria! — sakė antroji: — jau šalta! Greičiau į pietų šalį! Greičiau į pietų šalį!

Toje ančių kalboj buvo girdimas kažkoks pasidžiaugimas.

— Gerbiamosios antelės, — atsirašiusi pradėjo varlė: — Kas yra ta pietų šalis, kur jūs lėkiate?

Visos antys apsupė varlę. Pirmą jį mintis buvo — varlę prartyti, bet tuojau kiekviena pamatė, kad varlė labai didelė ir kad prartyti jį bus nelengva.

— Pietų šalį labai gerai! Dabar tenai šilta. Ten tokios puikios, šiltos balos! O kokių ten vabalių! Pietų šalį labai gerai!

Jos taip rėkė, kad varlė ko ne aparkuto. Tik joms aprimus, jį paprašė vienos, pačios storiausios ir, kaip varlei rodėsi, protingiausios, papasakoti plačiau apie pietų šalį. Ir kai antys viską papasakojo, varlė labai sujudė; bet jį buvo labai atsargi, todėl dar paklausė:

— O spragių ir uodų ar daug tenai yra?

— O, daugybė! — atsakė antys.

— Kva! — kvarktelėjo varlė, ir tuojau apsidairė, ar nematė nors vienos jos kaimynių, kurios galėtų ją nubausti už kvarkimą rudens metu.

Ji niekaip negalėjo susilaikyti iš džiaugsmo nekvarktelėjus.

— Imkite ir mane su savimi! — pasiprašė varlė.

— Stebėtinas man daiktas! — sušuko antys. — Kaip mes tave paimsim? Tu juk sparnų neturi! — Kada jūs lėksit? — paklausė varlė.

— Tuojau, tuojau, — surėkė visos antys. — Kria! kria! kria! kria! Čia jau šalta! Į pietų šalį! Į pietų šalį!

— Leiskit man nors penkis minutes pagaltvoti, — sakė varlė: — Aš tuojau gal ką labai gera išgalvosiu.

Ji nušoko nuo kupstelio vandenin ir pasinėrė, kur jį galėjo liuosai, niekam nemaisant, mąstyti. Jau penkios minutės prašlino, antys jau tik lėkt, kaip štai iš vandens palei kupstelį, ant kurio varlė pirmiaus tupėjo, pasirodė jos mažas snukutis. Jis buvo toks linksmas, kiek gal gali varlės snukelis linksmas būti.

— Sugalytojau! Išradau! — šaukė ji. — Tegul dūsi iš jos paima į savo snapus lazdele, o jį įsikąsiu už jos per vidurį ir bus gerai. Jūs lėksite, ir mane su savimi nešite. Reikia tik jums ir man užsilaikyti ramiai, nekvarksit, o viskas bus kuopikiau siai.

Ramiai užsilaikyti ir nešt, nors ir lengvą varlę, tris tūkstančius varstų, yne tievai žin koks gerumas, bet jos protas, jos gudrumas, taip sužadino visas antys, kad jos visos, kaip viena, sutiko ją nešti. Sutarė pasivaduoti kas dvi valandį, ir kadangi ančių buvo, kaip priežodis sako, tiek, dar tiek, pusė tiek ir dar ketvirtadalis tiek, tai pasivaduoti kodo neperptankiai. Rado gerą lazdele; dvi antys paėmė ją į savo snapus, varlė įsikando per vidurį, ir visos pulkas pasikėlė oran. Varlei net kvapė iš baimės užėmė, kada ją taip augštai iškėlė; vargšė varlė mėtėsi į vi-

Broliai, John ir James McNamara, darbininkų vadovai, prisizinę dabar, kad jie išdinamitavę dienraščio "Times" spaustuve, kur buvo taip jau 21 spaustuvis darbininkas, ir Llewellyn Iron Works fabriką. Apačioj—teisėjas Bordwell.

sas pusės, kaip peslys, jį iš visų įjėgų kando lazdele ir laikėsi, kad nenupult žemyn. Vienok tuojau priprato, paskui jau net pradėjo žvalgytis. Žemai, po lekiandimis antimis su varle, greitai bėgo laukai, pievos, upės ir kalnai, kurie jai buvo labai sunku žiūrėti, kadangi jį, kabodama ant lazdelės, žiūrėjo užpakalin ir biskį augstyn, bet vis tik šiaip-taip galėjo matyti ir iš to džiaugėsi, gėrėjosi.

"Tai kaip puikiai aš sugalvočiau", — mąstė sau.

O antys lėkė paskui nešančiąją varlę porą, rėkė ir gyrė ją. — Stebėtina! protinga mūsų varlė! — sakė jos: — dagi ir tarp ančių mažai galėtų tokių protingų rastis.

Varlė vos išsilaikė, nepagyru si jų už tai, bet atsiminė, kad jeigu tik išsižiotų ką nors tarti, jį tuojau pulstų iš tokios augstumos žemyn. Ir jį dar drūčiau sukando ir laikėsi. Taip visą dieną jį totalavosi nešama. Antys, nešančios varlę, lėkdamos kita kitią vadavos, gabiai pagriebdamos lazdele. Buvo labai baisu: ne sykį varlė tik-tik nekvarktelėjo iš baimės, bet reikėjo kantrybės, ir to jai, žinoma, ne-stigo.

Vakare visos būrys nusileido balon, kur ir nakvojo. Ryto medenį antys su varle vėl leidosi kilionėn, bet dabar varlė-keliauninkė, kad geriaus viską matyt, kas darosi ant žemės, įsikando taip, kad būtų ne pečiai, bet galva priešin. Antys lėkė viršum nupjautų laukų, viršum pageltusių miškų ir medžių, viršum pilnų javų prikrautų klunų, iš kur buvo girdėti žmonių balsai ir spragių puspėjimas, kuriais žmonės kėlė rugius. Žmonės žiūrėjo į lėkiančią ančių būrį ir, matydami tarp jų kaž ką tokio nepaprasto, stebėjosi. Varlė labai norėjo, kad lėktų arčiau žemės, jį norėjo parodyti save žmonėms ir išgirst, ką jie apie ją kalba. Ir sekamoje poilsio vietoj jį sakė antims:

— Ar nebūtų galima lėkti kiek žemiau? Man sukasi galva taip augštai lėkiant ir bijau, kad kaip nors nenupulsiu.

Ir geros antys sutiko lėkt žemiau. Sekamą dieną jos taip žemai lėkė, kad dagi buvo gali-gali girdėt, ką žmonės kalbą.

— Žiūrėkit, žiūrėkit; — rėkė vieno kaimo vaikai: — antys varlę neša!

Varlei iš džiaugsmo net širdis šokinėjo.

— Žiūrėkit, žiūrėkit! — šaukė kito kaimo vaikai: — tai tik stebėtinai!

"Kas zin, ar jie žino, kad ne kaukė paslėptu veidu, ilgas me-

antys, ale aš tai sugalvočiau!" — mąstė sau varlė.

— Žiūrėkit, žiūrėkit! — šaukė trečiame kaimė. — Kokie stebėtinai! Ir kas galėjo taip sugalvoti? Tai negirdėtas dalykas!

Bet dabar varlė jau nebegalėjo iškėsti ir, užmiršusi visą pavojų, visa gerklė sušuko:

— Tai aš! Aš!

Ir sulig šiuo riksmu, kuliais versdamosi, krito žemyn. Antys, išsigandusios, visos suriko. Viena jų dar norėjo sugriebti puolančiąją varlę, bet nesuspėjo.

Varlė, graibydamosi visomis keturiomis kojelėmis, smarkiai puolė žemyn. Bet kadangi antys smarkiai lėkė, tai ir varlė nenukrito toje vietoj, kur suriko ir kur buvo labai kietas kelias, bet daug toliau nuo ten. Ir tat buvo jos didelė laimė, nes krizdama pauzūniai, nukrito į šale kaimo esantį tvenkinį.

Ir greitai išlindusi iš vandens varlė karštai, visa gerklė rėkė:

— Tai aš! Aš tai sugalvočiau! Bet aplinkui nieko nebuvo. Išsigandusios netikėtu vandenin tėsdimu, visos vietinės varlės pasislėpė. Kada jos vėl išlindo į vandens pavirši, tai su dideliu nusistebejimu žiūrėjo į naująją.

Ir jį, varlė-keliauninkę, susipažinus su vietinėmis varlėmis, papasakojo joms tą visą ypatingą istoriją, kaip jį per visą savo gyvenimą galvojo ir ant galo, išrado naują ypatingą būdą, kaip galima keliauti su antimis; kaip jį turėjus savos antys, kurios jį nešusios, kur tik jį panorėjus, kaip jį buvus pietų šalį, kur taip puiku ir kur tiek daug spragių, uodų ir kitų skanių būzių.

— Aš užvaziavau pas jus, pasidžiūrėti, kaip jūs čia gyvenate, — sakė varlė-keliauninkė: — pabūsiu pas jus iki pavasariui, kad sugrįš mano antys, kurias palaidau.

Bet antys jau niekada daugiau pas ją nebe grįžo. Jos manė, kad varlė, puldama žemyn, užsimusė. Ir antys varlės labai, labai gailėjosi.

Pranas Bajoras.

Žmogus su geležine kauke.

Prieš du šimtu ir aštuonis metus, būtent, lapkričio 21 d. 1703 m., baisiame Paryžiaus kalėjime, žinomoje Bastilėje, mirė paslaptingas asmuo, žinomas istorijoje kaip "Žmogus su Geležine Kauke".

Kas tas žmogus buvo, niekas ir niekada nesužinojo. Per du šimtmečius įvairūs tyrinėtojai ir istorikai stengėsi sužinoti, kas buvo tas žmogus, koks, geležinėje kaukėje.

Kas tas žmogus buvo, niekas ir niekada nesužinojo. Per du šimtmečius įvairūs tyrinėtojai ir istorikai stengėsi sužinoti, kas buvo tas žmogus, koks, geležinėje kaukėje.

tų ciles buvo didžiausioje sargoje kalėjime laikomas; bet susekti niekam nepavyko. Spėliota apie jį visai. Vieni manė, kad tai, turbūt, buvęs vienas armenų patriarchas, prievarta pargabentas iš Konstantinopolio; kiti manė jį esant hercogu de Vermandois, karaliaus Liudviko XIV-to sūniumi; kiti — kad tai hercogas de Beaufort; kad tai Monmoutho kunigaikštis Jokubas, pretendentas ant Anglijos sosto; kad tai Austrijos karalienės Onos sūnus; kad tai karaliaus Liudviko XIV-tojo dyvnbrolis; kad tai Matthiali, Karolio III-čiojo valstybės sekretorius; kad tai Fouquet, įžymus valstybės vyras Liudviko XIV-to laikų; kad tai Fouquetto sūnus; kad tai Anglijos Didžiojo Protektoriaus, Cromwell'o, sūnus ir tp.

Vyriausiojo Bastilės sargo rejestruose apie tą Žmogų Geležinėje Kaukėje randama paminėta tik tiek: "Ketvirtadienį, rugsejo 18 dieną, 1698 m. pirmą syk atvyko nuo salos St. Marguerite ir St. Honnat paskirtas Bastilės gubernatoriumi Monsieus Saint Mars. Su savimi jis atsigabeno vieną senesnių laikų kalinių, pirmiau jo globoję buvusį Pigneralyje; kalinio vardas pasiliekia giliausioj slaptėbėj. Jį palpinta Basiniere bokste ir laikoma visada geležinėje kaukėje".

Kad kalinys buvo augstos kilmės vyras, ir kad vyriausybė labai rūpėjo laikyti jį didžiausioje sargoje ir prie to užslėpti nuo svieto jo asmenį, matoma iš to, kad Bastilės gubernatorius Saint Mars patsai asmeniškai jį prižiūrėjo: patšai paduodavo jam valgi ir, kuomet tas valgydavo, pasilikdavo prie jo. Valgant, kalinys visada turėjo būt nusigrįžęs veidu į langą, išeinantį kiemo pusėn, kuomet gubernatorius, stovėdamas už jo nugaros, laikydavo rankoje du puštaliukus.

Garsus francūzų raštininkas Voltaire buvo gana stropiai užsiėmęs iširti paslaptį apie tą Žmogų Geležinėje Kaukėje, bet jo visi pasistengimai nedavė jokių pasekmių. Po juo, kiti taip jau su nemažesniu stropumu trūsėsi, bet irgi nieko aiškesnio susekti negalėjo. Turbūt šita paslaptis pastilks niekada neišrišta, ir kaip ligšiol, taip ir visais se-kamais amžiais istorijos skaitytojais nepalikus klausė: Kas buvo tasai Žmogus su Geležine Kauke?

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis dolarius.

Politiška ekonomija. Politikičiaus sūnelis: — Tėd, kas yra politiška ekonomija? Tėtis: — Politiška ekonomija, sūneli, tai yra pirkimas balsų pigiau kaip po penkis

Tikejimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams
P. D. Chantepie de la Saussaye
 Teologijos prof. Amsterdame.
 Vertė J. Laukis.

nariu, lygiai taip pat, kaip ir Fraort, kurio vardas reiškia "tikęs" ir, matoma, sutinka su jo atsinešimu prie naujo tikejimo. Fraort buvo Kiaksaro pirmtakum, 606 m. apveikusio Nineviją; todėl jis gyveno septinto metišimio viduryje. Mokslas, į kurį jis "itikejo", todėl turėjo būti senas; ar jis stovėjo pirmu "tikinčiu", to negalime pasakyti; greičiau tas priklauso Vistaspui, apie kurio laiką gaila, kad nieko nežinome.

Tokių būdų Zarastros mokslas šioje dėstyje Darriui yra tik pavildu nuo tėvų; kas vertė jį taip karštai jį ginti, ar jo asmeniškai ištikinimai, ar tas, kad jis sutiko su jo reikalais Persų naudai ir priešingai magų partijai, tuo tarpu negalima pasakyti.

Mēs paminėjome Zarastros vardą, nepaabejodami apie istorišką šio pranašo buvimą. Tik prigimta, kad Zarastros neišvengė to abelno prilikimo, jog šiolaičiai tikejimo istorikai pasikaitė jį mytiškuoju vaizdu. Olandas Kern, kaip ir ankščiau jau jo tėvynainis Tiele, davė savo garsų vardą šitam pavojingam tvirtinimui; su juo iš dalies susitakė Darmsteter, bet vargiai daugelis kitų. Dalykas yra lygiai tokiam padėjime, kaip ir sulyg Buddos legendos. Jei žiūrėjus į vėlesnius ir menkus pasakojimus apie šventą vyrą, tai galima, gal, pamanyti, jog turi reikalą su mytais ir pasakomis; jeigi kreipusis prie tikrai senų versnių, tai dalykas pasirodys visai kitokiu. Žinios apie Zarastros, imtos iš vėlesnės Avestos, arba dar iš daugiau pasakiškos naujaparsiškos "Zarhustnāme" Zarastrinės knygos, yra dikčiai legendinės, bet ne tokias yra senieji Gata-hinnai: čion mės atsiduriame ne dievybės, ar pasakiško paveiklo akivaizdoje, tik greičiau matome pirmą savę žmogų, apsiastą pranašo dvasia ir tikejimu, vyrą, kuris gyveno ir kentėjo, vyliėsi ir kovojo ir kurio asmuo ir mąstys ištikro davė tikejimui savo atspaudį. Tai visai ne pats per save išaugęs liaudies tikejimas, kurios supročiai ir papročiai perdēm yra perimta niektikybė ir burtai, padaro su jais margą mišinį, k. a. Vedose. Čion mės matome greičiau aštriai permąstytą ir sistematiskai bei praktiskai nuosakiai perleistą teologiją, užimančią sulyg liaudinio tikejimo, ant kurio dirvos ji išaugo, visai apribotą padėjimą ir aštriai nupeikiantį jame visą tą, kas nesutinka su sistema. Bet tokia sistema nurodo greičiau į energiską vieno asmens veiksmą negu į netyčią tikejimųkų idėjų susidarymą, nors ir kunigiskio skraito ribose. Net jei Avesta neduotų tokių apstingų Zarastros buvimo prirodymų, kokių ir reikėjo laukti nuo tokios knygos, tai apie panašaus jam žmogaus buvimą reikėtų manyti pasiremiant vien jo veikalo pobūdžiui.

Zarastros tėvyskė visų rytinių versnių yra laikoma vakarinis Iranas; geriausias jį jį skiria jį apygardoje priklausiančioje Atropateno, šiaurvakariniam mydų karalijos kraštui. Čion ve reikia įsivaizduoti apskriečią *Ariana-Vedā*, į kurį Avesta visuomet nurodo kaip į pranašo šalį; teipogi ir Bundecheš primena, jog jis ten gyvenęs. Anot kitų žinių jis net gimęs Gece, pačioje Atropatenoje ir gyvenęs kunigiskame garde Rage. Visos šios žinios nurodo mums į šiaurvakarinį mydiškiojo krašto kampą.

Seimyniškėji Zarastros prietikiui mums nebežinomi. Avestoje jis tankiai vadinama savo bočiaus Spitamo, ir Spitamidos vardu, kurie, matyt, turėjo tam tikrą paguodą; jeigu sprendus iš pranašo vardo (kuris, turbūt, reiškia "turtingas verbludais") ir jo tėvo Purušaspa (turtingas arkliais), tai prie paguodojimo prisidėjo ir gerovė. Prie karaliaus Vistaspos rūmo, Zarastros turėjo inteknūngus sąryšius. Su Jamaspas, karaliaus ministru, jis buvo draugiškuose santykiuose, net vedė jo giminaitę Chvovi, Fraasostros dukterį. Zarastros sūnys ir dukterys minima jau Avestoje ir su trimis jo sunimis rišama pasaka, būk nuo jų paeina trys iraniški luomai: kunigai, kariautojai ir žemdirbiai.

Aplink šitas istoriškas žinias, kurios ir pačios gana šykščios ir dėl visiško jį chronologijos neaprybotumo, kabo tartum ore, ilgai nusišvėjęs maž-daug pasakiškų legendų ciklus. Velniai ir žalčiai sapne grumoją jau busino pranašo motinai, bet ji mato teipgi, kaip jis, apsiastas šviesos spinduliais, išvaiko tamso galybės; senovėje tankiai pasakota, būk jis begindamas susijuokęs. Su pergalinų pajėgų viršum, jis pergalė visus užpuolimus ir sunkenybės, rengiamas jam dar kuklįkystėje piktos dvasių karaliaus Duransaruno. Nuo gresiančių jam slapto užmušimo, ugnia ir draskančiais žvėrimis pavojų jis išsigelbė stebuklingu būdu, ačiu dieviškai galybei; paskui pasiugėjęs jis atvirai išreiškia pasipiktinimą burtai ir tuojaus po to galingų regėjimų sapnuose yra kviečiamas pranašauti. Apreiškinas, suteikęs jam visą išmintį, yra gaunamas jo pašnekoje su patim Ormuzdu danguje, kur jis ir buvo nušėstas angelų*).

*) Sulyg Spiegelio: *Leben Zarathustra's* (Sitzungsberichte, Bayr. Akad. Philos. Classe, 1867).

Iš Zarastros gyvenimo Avesta stačiai nurodo tik į vieną ypatybę, turėjusią didelę svarbą, būtent — į jo gundymo istoriją (Vendidad XIX). Paliepus velniui vienas iš demonų soka ant Zarastros, idant jį sunaikinti, bet pranašas atmušė jį savo maldomis ir paskui pats puolė ant demonų, apsiginklaves dideliais akmenimis. Tasyk velnias pabugsta ir stengiasi atitolinti jį nuo labdaringo įstatymo vilionė: žemiškos valdžios žadėjimu. Bet Zarastros griežtai atsisako, tarydamas: "Lai plyšta mano kūnas ir mano siela, bet aš niekuomet neapleisiu Mazdos garbin-tojų įstatymo".

Apie tolesnį Zarastros gyvenimą legenda pasakoja dar visą stebuklų eilę, turinčią paprastą legendinį pobūdį. Viena tik pasaka apie tai, kad jis, eidamas prie savo pačios Chvovi, tris kartus žudė savo sėklą, įgijo tulą svarbą, nes iš šitos sėklos, kuri išliko vandenyje, turėjo išeiti trys didieji didvyriai busimam išganymo periodui.

Susėjimu Zarastros tikejimo paties augščiausio periodo vietos svarbą turi tas, jog pranašo tėvyskė su užtek-tina tikrybe gali būti prileidžiama šiaurvakariniam Iranė, bet sulyg jo veiklumo vietas terp rytinių versnių nėra tokio paties susitaikymo. Daugumas štai iš jų mano, jog Zarastros, kaip pranašas, išėjo Baktrijoje. Ten, turbūt, gyve?

no Vistaspa, tenklink Zarastros ir leidosi ir su šito valdono pagalba įvedė naują mokslą. Tokiu būdu Zarastros tikejimas būtų baktriškuoju ir visa kulturiškoji dirva, ant kurios jis atsirado, tame skaičiuje ir kalba, kurią jis buvo

apskelbtas, būtų rytiskai iraniškomis. Ir ištikro šitas susi-taiko su vėlesne Avesta, kurios pobudis taip žymiai rytiskai iraniškas, kad pav., išskaitant šalis, iš kurių susideda "svietas" (I-me Vendidado sk.) primenama tik *viēna* provincija iš vakarinio Irano. Bet šitas ve vienpusiškumas leidžia mums spėti, kokių būdų gavosi šitas rytiskai iraniškas antspaudis. Ištikro, kaip naujesnėji Avesta, taip vėlesni pasakojimai atsirado pačiame vėliausiame senovės periode, Sasanių karalijoje, kurių ypatinga būklė buvo Baktrijoje; labai yra galimu, kad čion visa kas buvo žvelgiama nuo rytiskai iraniškos atžvalgos ir kad buvusių tikejimo kars-tuoliais karalių pragarsinimui, buvo manyta, jog ir patsai Zarastros tikejimas abelnai atsirado Baktrijoje.

Bet su pilna tikrybe susekta, jog senovinis Histasp nebuvo baktriškuoju karaliumi; nė vienas žodis Avestoje nenurodo į tą, ir pačios tikriausias graikų žinios prirodo, jog jis karaliavo vakariniam Iranė, Mydijoje. Tokių būdų, stebuklinga Zarastros kelionė į Baktriją yra visai nereikalinga; jis veikė ten, kur jis gimė, kaip tas senovėje buvo patim prigimčiausiu dalyku. Butų net keista, jei teip protingai sumanyta abstraktiška teologija, kokia yra Zarastros teologija, staiga atsirastų terp žiaurios piemeniškos baktrų tautos; tokios rūšies mokslui daug pritinkamesne vieta buvo tokia šalis, kaip Mydija, su jos sena kultūra ir ilgu tikejimišku vystymusi.

Bet jei mės, nesisvarstydami, Zarastros vadiname mydu ir jo mokslą imame atsiradusia Mydijoje teologija, tai ateina klausimas, kokiuose prietikiuose buvo šitas žmo-gus ir jo mokslas su mydiškąja kunigija? Ar Zarastros priklausė prie magų? Šita galimastis visai neatsimeta taja aplinkybe, jog tarp magų ir jo mokslo pasekėjų išėjo prie-taringumai, nes, nauja tikejimą skelbiant žmonėms, priklausantiems prie senojo, lygiai tasyk asmeniškai nesutaiky-mas darosi kuodidžiausiu. Atpenč, idomesnė yra ta aplin-kybė, jog magų užvadimas rupestingai yra vengiamas vi-šoje Avestoje. Kaip Zarastros, taip lygiai ir jo kunigai vienval ir išimtinai vadina save *atavranais*, ugnies kunigais, ir su šituo vardu jungia ypatingai augstus ir rimtus suopros-čius. Gali būti, kad atavranai tvėrė atskirą rūšį, ar ku-nigų luomą, kurių veiklumas buvo ypatingai išplėtotas šiauriniuose Mydijos kraštuose, Atropatenoje, ir salyse susire-niančiose su Armenija, kur buvo didžioios žemiškos ugnies ir kur ugnies kultas buvo smarkiai išsiplatinęs. Tasyk Zarastros mokslo išsiplatinimas būtų kova tarp dviejų kuni-giškų rūšių. Vienok greičiausiai yra tas, kad žodis *atavran* buvo tik veikybišku mydiškojo kunigo paženklinimu; nes magai, kaip mums Herodotas paduoda, tvėrė ypatingą rūšį ir gali būti, kad žodis "mag" reiskė juos tik jų paeigos prasmėje, tuo tarpu kaip patys save jie vadino, — bent teip Avestoje yra daroma, — sulyg savo veiklumo, ugnies ku-nigais. Vėliaus tautiškas vardas magas įgijo viršų ir jį galima susekti dar ir dabar pas persus, kunigų mopedų (moghpati, magų tėvas) užvadime.

Tokių būdų persikrymas tarp naujo ir seno yra ne terp dviejų kunigų luomų, tik terp dviejų kunigiskų moki-nimų kova; koks buvo skirtumas mokinime, dėl kurio kilo ginčas, — to visai negalima pasakyti. Gal tai buvo nemažesnis, kaip paprastai buvo skirtumas terp geniališko pranašo pažvalgų ir tebėsančių senovinės kunigijos taisyklių bei papročių.

Kokioje gi prasmėje galime šitą tikejimą, atsiradusį Mydijoje, vadinti persų tikejimu? Jei bent todėl, kad galutinai jis išgyveno, persiėmęs persiškai tikejimo elementais. Iš visa, ką mės žinome, Zarastros mokslas pilnai susitvėrė jau kur-kas pirma to, kaip išėjo ant regyklos persai, ir tas, kas paskutiniams buvo originališku, regimai, nesiliovė būti greta su zarastriniu tikejimu. Bet Achemenidų namas ir su jais persų gentė priėmė šitą tikejimą, gelbėjo jam per-galėti senesnįjį magų tikejimą ir davė jam viršų sutvėrtoje jį didžioje viešpatybėje. Kaip mydų kultūra be persų tarpinikybės vargiai kuomet būtų stojusi svetinės viešpaty-bės kultūra, taip ir mydiškojo reformatoriaus mokslas tik ačiu persams gavo savo visavietinę istorišką svarbą. Jie pamatė šito tikejimo vertybę ir ryžosi gventi sulyg jo nurodymų; tikejimas stovėjo dideliu drauge su jais, kaip ir jie įgijo galybę drauge su šituo tikejimu; todėl jie užsi-tarnavo, idant šitas tikejimas vadintųsi ne tik Zarastros, bet ir persų tikejimu.

97. TIKĖJIMIŠKOJI RAŠLIAVA.

Pirma negu bandysime nupiešti svarbiausias šito tikejimo ypatybes, reikia mums trumpai peržvelgti jo rašliavą. Visųpirma mūsų atidžia atkreipia Avesta, šventas persų raštas. Avesta reiškia "žinojimas"; bet šitas žinojimas įvyko ačiu apreiškimui; pranašas gavo "įstatymą" pašnekoje su dievu, arba su jo dvasionis, idant apskelbti jį žmonėms. Užvadinas "Zend Avesta", kuris tankiai tenka skaityti, reiškia maž-daug "komentarinė Avesta" ("Zend" — pa-dava*)).

*) Visai pritinka tad imti žodį "Zend" reiškimu Avestos kalbos; komentarai ve ir yra parašyti vėlesne tarme (Pechlevi).

Pirmapradinė Avesta, turbūt, padarė plačią rašliavą, kuri apėmė teipgi visą mokslą sritį. Bet didžiausia jos dalis senai pražuvo; anot mažai tikimos padavos, ji buvo sunaikinta Aleksandro; greičiau šitame kalti buvo arabai. Tas, kas yra mūsų rankose, susideda, ant nelaimės, iš nuotraukų ir prietam blogai surędyti ir kalboje, kuri ypatingai senes-nėse, pačiose svarbiausiose knygos dalyse labai sunku su-prasti**).

*) Pirmai rankraščiai, turį svarbą, buvo parnešti į Europą vieno drąsaus prancūzo Anquetil du Perron, idant surasti šitą knygą, jis pa-siryzė užrašyti kaip indiškas kolonialistinis kareivis ir gyveno septynis metus terp persiškų kunigų; dany kalbažinys Rask, kuris pirmutinis teisingai išvaidino istorišką Avestos kalbos svarbą, teipgi rado Indijoje, jos svarbius rankraščius. Tekstų išaiškinimas buvo moksliškai pama-tuotas Burnoufo; kritiškąsias laidas davė Westergaard ir neseniai Geldner, žodyna — Justi, komentarinis vertinimas — Spiegel ir Darmsteter. Didžiausias Avestos turinio nagrinėjimo nuopelnas priklauso Naid'ui ir Windischmannui.

Mūsų Avesta skirstosi į įvairias dalis, kurių, kaip svarbesnes, paminėsime Jasną, Jaštą ir Vendidadą. Aukų knyga, Jasna, yra paskaidyta sulyg rituališkių principų. Ji apima himnus, sakonus prie aukojimiškų veiksmų. Šitų himnų dalį padaro teip vadinamosios gatos, arba giesmės kurios dėlei savo platesnės kalbos formos, senoviškai ariško ritmo ir tamsaus, suglausto būdo išsireikimo, yra skaitomos paties seniausio šitos rašliavos dalimi. Gali būti, kad tulos šitų gatų paeina nuo paties Zarastros, ar jo mokinių, visi jos yra mums artimiausia ir originališkiausia jo mokslo išraiška. Gatos pas senovės persus turėjo kuodidžiausią guodone; gatų garbei buvo giedama giesmės; vėlesnėje Avestoje gatos tankiai yra cituojama beveik teip, kaip mės privedame bibliškiausius tekstus; net buvo bandyta, nuduo-dant gatų tarmę, suteikti vėlesniems poetiškiems veikalams garbingesnis išvyzdį.

Jastos teipgi yra aukojimo giesmės; kaip ir Jasnos nepriklausančios prie gatų skaitliaus, jos yra daug vėlesnės už paskutines; kalbos forma yra lengvesnė, išėjimas nuo-sėklesnis ir mažiau priemoniškas, tankiai visai mažmozinis.

(Toliaus bus.)

PIRŠLYBOS

KOMEDIJA 2-SE VEIKSMUOSE

Pagal N. GOGOLĮ

Sukeverzojo

ŠALDA-BALDA

—:O:—

(Žr. No. 48.)

BLYNAS. Išdrįsiu paklausti Magdutės, kokia tamstos skonis, kokius jaunikačius labiau mėgsti, ar blondinus ar brunetus? Atleiskit man, kad taip stačiai klausiu.

BALTANOSIS. Taip-gi ir aš norėčiau patirti tamstos skonį.

BIMBILAS. Taip, taip, labai prašom Magdutės pa-aikšint mums tai.

MAGDUTĖ (Tyli).

CECILIJA. Sakyk ką nors.

BLYNAS. Na, kaip-gi?

BIMBILAS. Maždaug, taip sakant, na, kokie-gi tam-stai geriaus?

CECILIJA (pusbalsiai į Magdutę). Sakyk-gi, sakyk, kad tie ir tie. Neagražai taip sėdėti.

MAGDUTĖ. Kad man gėda.... Aš gėdijuos.... Aš išiesiu. Tetulė pasilik čia.

CECILIJA. Neek, nedaryk sau gėdos! Jie kasžin ką gali dar pamislyti.

MAGDUTĖ. Ne, ne. Išiesiu ir gana, išiesiu. (Išbėga. Cecilija ir Parjuostpiltienė bėga paskui.)

REGINYS VI.

Likusieji.

BLYNAS. Šia tau, kad nori! Ir išdundėjo visos! Ka-gi tai reiskia?

BIMBILAS. Turbūt kas nors atsitiko! Žinoma, pas moteris, tai juosta pataisyti.... tai prisegtį kur-ką.... (Išneina Cecilija. Visi vienam balsan klausia). Kas, kas, kas pasidarė?

BIMBILAS. Gal kas nors atsitiko?

PIRŠLĖ. Kas ten atsitiks! Nieko neatsitiko!

BALTANOSIS. O dėl ko gi išėjo?

PIRŠLĖ. Sugėdijot, dėl to ir išėjo! Taip susigėdo, kad ilgiaus negalėjo nė pabūti. Atsiprašo tami-stų, prašo vakare atėti ant arbatos. (Išneina).

BLYNAS (į šali). Oh, tos arbatos man jau ingriso! Dėlto ir nemėgstu pirsilėms eiti! Kaip pradeda, tai šiandien negalima, tai prašau ant rytojaus, tai vėl reikia pamislyti, ir velnias iš to visko!

Traukk tave devynios! Aš žmogus užimtas, ne-turiu laiko.

BIMBILAS (į Pelėsį). O ką? Panelė graži, ką?

PELĖSIS. Ne šio, nei to.

BALTANOSIS. Tegul tave Dievai ima, graži mergina!

BIMBILAS (į šali). Tai mat, kad tu surūgtum. Ir tas kvailys čia nosį kiša! Gal dar mums paga-dinti dalyką! (Balsiai). Ir velniui neverta! Visai, visai netikus!

BLYNAS. Nosis didelė.

BALTANOSIS. Na ne, aš to nepastebėjau. Ji puiki mergina.

BLYNAS. Kasžin, ar ji moka skaityti ir rašyti. Tai svarbiau už jos gražumą.

BALTANOSIS. Aš tikinuos, kad moka.

BLYNAS (į šali). Reik eiti kieman, gaspadorystės ap-vuostyti. Jei viskas gerai, tai šį vakarą sutuok-tuvės. O tie pirsliukai man nebais. (Balsiai).

Eisiu pasivaikščiotų, čia nēr ko belaukti. Sudiev. (Išneina).

BALTANOSIS. Tikrai, tuščia belaukus, reikia eiti ir man. (Taip-gi išneina).

REGINYS VII.

BIMBILAS ir PELĖSIS.

PELĖSIS. O kv-gi ir mes besulauksime?

BIMBILAS. Na, kaip? Mergina graži?

PELĖSIS. Tai ką čia, man ne labai patinka.

BIMBILAS. Šia tau, kad nori! Juk tu pats sakei, kad graži....

PELĖSIS. Tap sau, truputi ne.... Nosis didelė ir šiaip jau....

BIMBILAS. Na tik jau! Vienas kvailys pasakė, o jis tuoj ir tiki. Sakau tau, ji — grazybė, ištiesu, grazybė! Tokios merginos niekur nerasi.

PELĖSIS. Teisybė, išspradži ir man pasirodė graži, o paskui, kaip pradėjo šnekėti: Nosis didelė, nosis didelė, tai ir pasirodė, kad didelė.

BIMBILAS. Koks gi iš tavęs kelmas! Jie tyčia taip šneka, kad tik tave atkalbėjus! Ir aš juk ne-pagygriau. Taip reikia. Kad tu žinotum, kokia mergina! Tik įsižiūrėk, kokios jos akys, o kokia nosytė, kokie skruosteliai! Atsižiūrėti negalima.

PELĖSIS. Na, dabar aš jau matau, kad graži.

BIMBILAS. Žinoma, kad graži! Klausyk, dabar kai visi išėjo, eikim pas ją, pasakykim viską, kaip ir ką, ir pabaigsim.

PELĖSIS. Taip aš negaliu daryti!

BIMBILAS. Dėlko?

PELĖSIS. Kaip-gi taip imsi ir lįsi į akis? Mūsų daug, tai tegul ji išsirenka.

BIMBILAS. Ką tu jį žiūrėsi! Ar bijais? Jeigu nori, tai aš tą dalyką sutaisytiu taip, kad jie visi gaus ilgas nosis.

PELĖSIS. Kaip-gi tu tai padarysi?

BIMBILAS. Tai man žinoti. Duok tik man žodį, kad paskui neisi skersas.

PELĖSIS. Dėlko-gi ne! Aš neatsisakau, aš vesti noriu.

BIMBILAS. Duok šian ranką.

PELĖSIS (paduodamas). Šia!

BIMBILAS. To man tik ir reikia!

(Abu išneina).

REGINYS VIII.

MAGDUTĖ ir paskui BIMBILAS.

MAGDUTĖ (ineina, dairosi). A, jau visi išėjo.... Dabar turiu pagalvoti, kas man daryti! Kad būtų vienas, o dabar tris.... Ot ir rinkis, kad nori! Ir kaip aš dabar rinksiuos? Baltanosis dailus vyras, nors ne tvirtas. Pelėsis — kapito-nas, ir taip jau ne biauurs. Bet teisybė pasa-kius, tai Blynas už visus gražiausias! Nors

storumas jo nemieruotas, ale ir gražumėlo, gra-

žumėlo.... Kas-gi daryti? Oh, kaip sunku spręsti, išties, neapsakomai sunku. Va, kad ši-taip galima būtų padaryti: iš visų sulipyditi vie-ną. Paimti Baltanosio lūpas ir pridėti Pelėsio, nes jis turi dailias akis, o nuo Blynos paimti dailų elgimos.... Na, tai tasyk aš nei trupū-čio neabejočiau! O dabar net galva skauda besvarstant. Aš manau, geriausia bus ištraukus burtus. Atsidėsiu ant laimės: kurį ištrauksiu, tai tas ir bus man vyras. Parašysiu ant popie-rėlių jų vardus, popierėlius suvyniosiu, ir trauksiu. Lai bus, kaip bus! (Eina prie stalo, išima žirkles ir popierę, sukarpo, susuka; dirba kalbėdama). Ach, kokios nelaimingos tos mer-ginos, o ypač, kada įsimyli. Vyrams niekad taip bloga neesti, ir jie nė suprast mūsų nenori.... Na, štai jau ir viskas gatava! Dabar reikia tik indėti į bludėlį, akis užmerkt, ir teburnie, kas būna! (Imeta popierėlius bludelin, maišo). Siur-pas ima.... Ach, kad-gi ištraukčiau Baltanosį! Ale ne, kam! Geriausias Pelėsis, kapitona! Bet kam jį? Ar Blynas blogesnis?... Ne, nenoriu.... Kokį ištrauksiu, toks ir teburnie. (Maišo bliu-delyje, ima ir išima viršius). Ai, visi, visi išsiėmė! O širdis taip ir tvakso! Ne, reikia vieno! Bū-tinai vieno! (Popierėlius deda atgal bludelin ir maišo. Tuom tarpu išpalengvo ineina Bimbilas ir atsisotja užpakalyje jos). Ach, kad ištraukčiau Baltanosį.... Bet ką aš! Aš norėjau sakyti Blyną.... Ne, nenoriu, nenoriu! Kaip laimė lems, tai ir teburnie!

BIMBILAS. Imkite Pelėsį kapitona, už visus geresnis. MAGDUTĖ. Ach! (Uždengia rankom veidą, gėdist pažiūrėti).

BIMBILAS. Ko-gi taip tamsta nusigandai? Nebijok, tai aš.... Ištiesu, imkite kapitona.

MAGDUTĖ. Kad-gi man sarmata.

BIMBILAS. Na, nieko, nieko! Aš esu tavas, giminė, manęs nēr ko gėdžias.... Atidengk-gi savo veidelį.

MAGDUTĖ (per pus atidengdama). Ištiesu, man gėda.

BIMBILAS. Na, tai pasirink kapitona Pelėsį.

MAGDUTĖ. Ach! (Sušunka ir vėl uždengia veidą).

BIMBILAS. Tiesą sakau, puikus ir protingas vyras.

MAGDUTĖ (po truputį atidengdama veidą). Na-gi, o kiti kaip-gi? Jie juk taip-gi geri.

BIMBILAS. Prieš kapitona jie visi niekiai.

MAGDUTĖ. Kodėl-gi?

BIMBILAS. Aišku dėlko!... Kapitonas Pelėsis tai žmogus.... Stačiai žmogus.... Toks žmogus, kokių retai kur berasi.

MAGDUTĖ. Na, o-gi Blynas?

BIMBILAS. Ir Blynas niekniekis, ir visi jie niekniekiai.

MAGDUTĖ. Tai kaip-gi jau taip ir visi?

BIMBILAS. Tamsta tik pasvarstyk ir palygink! Kaip ten nebūty, Pelėsis yra kapitonas! O tie niek-niekiai, Baltanosis, Blynas, velniai žino, kas jie tokie.

MAGDUTĖ. Tikrai, jie tokie tylūs.

BIMBILAS. Kur tau! Patis tie padaužos! Gali pri-kulti antroj dienoj po šliubui.

MAGDUTĖ. Dievulėliau mano, tai jau nebereikėtų di-desnės nelaimės.

BIMBILAS. Ir kaip-gi. Kitaip ir nebus.

MAGDUTĖ. Tai tamsta patari išsirinkti kapitona?

BIMBILAS. Kapitona Pelėsį. Būtinai kapitona! (Į šali). Matyt, jau viskas bus, kaip reikia. Eisiu greičiausiai jo pašauktų.

MAGDUTĖ. Vadinas, tamsta taip manai, kad kapitona Pelėsį.

BIMBILAS. Žinoma, kapitona.

MAGDUTĖ. O su kiais kaip-gi, ar atsakyti?

BIMBILAS. Suprantama, atsakyti.

MAGDUTĖ. Bet kaip-gi tai padarius? Man gėda.

BIMBILAS. Kas čia per gėda? Pasakyk, kad dar esi par jauna ir tekėt nemanai.

MAGDUTĖ. Jie nepatikės, pradės klausinėti: kaip, dėlko?

Iš laikraščiu. — Georgetowno universiteto profesorius Veatitz sako, kad trūkstai yra balti, kai sniegas, palyginant juos su smulkiomis vertėmoms.

Iš Chicago Lietuvos Gyvenimo.

Reikalai Chicago L. D. Sąjungos.

Susirinkime Chicago Lietuvos Draugijų Sąjungos, įvykusiame lapkričio 28, 1911, tapo perstatytas Charteris, gautas iš Sekretoriaus Valstijos Ilnois, kuris suteikia Sąjungai teisę vienyti visas lietuvių draugijas ne tik mieste Chicago, bet ir visuose miestuose ir miesteliuose valst. Ilnois. Tikslas C. L. D. Sąjungos, nurodytas Charterij, yra suvienyti visas lietuvių draugijas mieste Chic. jos priemonėmis, ir visuose miestuose ir miesteliuose valstijos Ilnois, aprūpinimui visų reikalių lietuvių tautos, pakeitimui jos ant aukštesnio laipsnio gerovės bei doros ir apšvietos, ir lyginai visus kitus reikalus, kuriuos nurodys tautos nauda.

Paminėtame gi susirinkime prisirašė dar trys lietuvių draugijos, ir pasirašė kelios kitos prisirašyti ateinančiame susirinkime, ir todėl, davimui progos visom draugijom turėti savo atstovus Centralėj Valdyboje ir Komisijose bei Komitetuose, rinkimais visų viršininkų atidėta iki sekančiam susirinkimui, kuris įvyks utarninke, dienoje 19 gruodžio, 1911, svetainėje parapijos švento Jurgio, 8 valandėje vakaro. Į kurį tai susirinkimą ir kviečiami pribūti visų draugijų atstovai.

Be to, paskirta tapo komisija papildymui įstatų sulgy priimto projekto, idant skiriam Komisijas, Komitetus ir skyrius jau būtų žinomos priedermės ty visų viršininkų.

Sulgy priimto nutarimu, tai atstovai iš visų dalių miesto Chicago, kur tik yra lietuvių draugijos, pristojusios prie Sąjungos, bus renkami į Valdybą bei Komitetus, idant taip valdžia kaip lyginai ir darbas būtų vienodai padalintas tarp visų lietuvių mūsų miesto.

Išrinkus pilną Valdybą bei Komisijas ir Komitetus, ir Draugijoms įmokėjus savo mokesčius, prasidės tikras Sąjungos darbas, kurio svarba likimui Chicago lietuvų priklausys nuo noro

Draugijų bei jų atstovų darbotis tautiškam labui.

Todėl svarba ateinančio susirinkimo yra labai didelė, ir priderstė kiekvieno atstovo yra pribūti ir jame dalyvauti.

J. J. Hertmanowicz, sekr.

Debatai.

Gruodžio 10 d., 3 val. po pietų, Aušros svetainėje (3149 So. Halsted st.) bus debatai temoj: "Motery klausimas". Debatuos Dr. A. S. Rutkauskis už moteris ir Kl. Jurgelionis — prieš.

Pranešimas.

Šiuo laiku nemaža lietuvių yra be darbo, be užsiėmimo, todėl turi gana daug liūso laiko; dargi ir dirbantieji, apsisitojus adventu laiku pramogoms, spektakliams ir šiaip visokiems vakarams, vakarais turės daugiau laiko, kurį galėtų ir turėtų pašvesti savo naudai. Geriausiai sau naudoti tą laiką ingijimui sau naujų žinių, nes mums to labiausia stoka. Šaltiniai ty žinių yra laikraščiai, knygos, prakalbos, prelekcijos ir mokyklės.

Aušros Dr. ja, norėdama gelbėti savo tautiečiams švietis, inkūrė šias įstaigas: Skaityklą ir knygyną, po nr. 3149 So. Halsted str., kurie atdaroma kas vakaras nuo 7 iki 10 val. vak., o nedėdieniais nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak. Knygynė yra įvairiausio turinio knygų ir visokios pakraipos laikraščių lietuvių kalboj, kaip Amerikoj taip ir Europoj leidžiamų, kuriais galima naudotis dovanai. Dabar nurodanti patsisijudinti laikraščių ir svetimos kalbos: anglų — 2, rusų — 2 ir lenkų 2.

Parengia kas nedėdienis populiariškas moksliskas paskaitas įvairiose temose.

Užlaiko vakarinę mokyklą, kurioje mokoma anglų ir lietuvių kalbos, aritmetikos ir kitų pradinų mokslų. Kad palengvinus bedarbiams mokyklos lankymą, Aušros Dr. jos Apšvietos Komisija paskutiniame savo posėdyje nutarė paskelbti štai ką: žmonės, netekę tuo tarpu darbo, gali lankyti mokyklą ir toliaus, prisizadėdami tik užsimokėti vėliaus, gavę darbą.

"Aušros" Apšv. Komisija.

Nubausta lietuvi.

Už vagystę teisman patraukta Ignat Janulj. Teisėjas Newcomer, kurs jo bylą nagrinėdė, rado Janulj kaltą ir nubaudė jį atsidėti 10 dienų kalėjime, užmokėti 10 dolarių pabaudos, taip jau 8½ dolarių teismo lėšų.

Koncertas Davis Square salėje.

Davis Square Parko valdyba prašo mus paskelbti, kad šią pėtnyčią, gruodžio 8 d., 8 val. vakare Parko salėje bus duotas pirmas šiame sezone koncertas. Koncertą duos lenkų dainininkų draugija "Lutnia", p. B. J. Zalewski diriguojant ir p. lei Gertrudai Smith akompanuojant. Koncerto programos:

1. Preludijos, Chopino. Piano, solo. P. le Gertruda Smith.
2. Naktis, J. Gala. Choras Lutnia.
3. My Queen, Walc. Soprano, solo. P. le Jurkowska.
4. Susirinkite. Motery choras Lutnia.
5. Piano, solo. P. le Jurkowska.
6. Pasveikinimas. Duetas. P. le Jurkowska ir Brzezinska.
7. Smuikas, solo. B. J. Zalewski.
8. Ilgėjimos. Motery Choras Lutnia.
9. Lorelei. Duetas. Plės Jurkowska ir Brzezinska.
10. Cantata. Choras Lutnia.

Už įnejamą nieko nereikia mokėti, todėl kas tik myli dainas ir muziką (o kas gi jų nemyl?) tesusirenkite. Sekamas koncertas bus pamedėly, sausio 1 d. 1912 m. Duos lietuvių Sv. Cecilijos Giesmininkų Draugija.

Vedybų laida.

Pereitą savaitę, nuo lapkričio 28 lig gruodžio 5 d. vedybų laidus išsiėmė sekančieji Chicagoj gyveną lietuviai:

Geo. Shekwas su Ona Jančiūtė 26—23
V. Jakubauskis su S. Kavalauskaitė 22—20
F. Vaskėvicius su Emilija Valenčiūtė 23—21
J. Dumbrasauskas su Barbara Trakaitė 28—26
A. Lukošaitis su Petronela Terviukė 26—19
A. Ezerkis su Katriona Sandargiute 29—19
J. Vilinskis su Morka Baczkaukskaitė 24—23
Jonas Peckas (?) su K. Tamsauskaitė 24—29
C. Zubavicius su Stefanija Buzyskaitė 27—20
A. Brozas su Bronislava Zulevičiūtė 28—20
J. Butis su Juze Brazdaitė 23—19
F. Stogaitis su Agota Moskelionaitė 27—28
K. Vitkus su Antonina Filipavičiute 25—29

VIETINĖS ZINIOS.

Darbo pavojai.

Pereitą pėtnyčią, malevojant trečiame augstė namus po nr. 904 Larrabee gtv., nutruko skersbalkis ir du darbininku, Edgar Roder, 21 metų, ir Emil Weiss, 32 metų, nupuolė žemėn. Roder užsimušė negyvai, jo gi draugas Weiss sunkiai susiklė. Ji nugabenta ligonbutin, bet vargiai beįsigsyias.

Guelzowo užmušėjų byla.

Pereitą savaitę pasibaigė byla šešių jaunų lenkų, patrauktų teisman už užmušimą fermerio Fredo W. Guelzowo. Dailikas buvo toks. Spalių 28 d. s. m. farmerys Guelzow, iš Morton Grove, važiuavo arkliais turgun į Chicago. Buvo 10 valanda nakties. Ties susibėgimu Lincoln ave. ir Peterson ave. pastoją jam kelią šeši vaikėžai, užmušė jį, atėmė pinigų ir laikrodėlį, o la-

voną, pavilkė truputį į šalį, imė jį žoles. Pinigų tečiaus rado prie jo tik du dolariu. Žudeikos nutarė tad partuoti fermerio arklius. Antvytojaus atsivedė jie arklius pas pirkį Levy ir užsipašė iškaisti 200 dolarių, bet paskui, kad įgreičiau turgu pabaigus, nuleido ant 85 dolarių. Pirkliui tada dingtelėjo į galvą, kad čia, turbūt, kas-nors negera, ir jis slapta davė žinią policijai. Jie tuojaus tapo suareštuoti ir, kvociami, pagalios prisizino, ką padarė. Byla tęsėsi dvi savaiti. Keturi jų: Tamas Jarzyna (Schultz), 19 metų, Teofilus Sommerling, 34 m., Franas Chaplowski, 21 m., ir Edwardas Chaplowski, pirmojo brolis, 24 metų tapo pasmerkti pakorimui, o kusių du: Franas Kita, 16 metų, ir Leonas Suchomski, taip jau 16 metų, kadangi juodu dar nepilnų metų, pasmerkti kalėjimui iki gyvos galvos.

Lenkai rengiasi dar vieną dienraštį leisti.

Keletas turtingesnių ir intektingesnių Chicago lenkų projektuoja leisti dar vieną dienraštį. Dabar čia išėina keturi lenkų dienraščiai, jie tečiaus visi išėina vakarais, naujai gi projektuojamasai būsių leidžiamas rytmečiai. Dienraščio leidimo bendrija susidėsianti tik iš keturių snarių, su įsteigiamuoju kapitalu 100 tūkstančių dolarių. Bendrija prisidėsianti prie Amerikos Presos Asociacijos, todėl visas žinias turėsianti iš pirmų rankų. Dienraštis eisias taip jau ir nedėdieniais, kaip kad anglų dienraščiai.

Mes, lietuviai, turbūt negreitai susilauksime savo dienraščio. "Kataliko" leidėjas skelbėsi išleisias dienraštį nuo sekamų naujų metų, dabar tečiaus apskelbė, kad kadangi pritarėjų mažda esą, dienraščio leidimą atidėdą iki pavasario — jei ne ad calendas graecas.

Mergina laimėjo farmą.

Žemdirbystės Parodoje, Coliseum, farmą, vertės 1000 dolarių, laimėjo mergina Delie Smith, gyv. 5113 Indiana ave ir dirbanti kaipo stenograferė firmos Excelsior Printing Co. biure, 501 Plymouth Pl. Farmą ji laimėjo už padarymą daugiausiai žodžių iš literų, iš kurių susideda du žodžiu "Land Show".

Grekų su turkais kova.

Biliardų salėje, 506 North Green gtv., pereitą utarninką įvyko smarki kova tarp grekų ir turkų. Keletas grekų lošė prie stalelio kortomis, tuo tarpu atėjo burys turkų ir, pagriebę biliardų lazdas, pradėję grekus — kaip jie pasakojas, be jokios priežasties — mušti. Grekai gynėsi, kaip galėdami, bet tapę sumušti. Keletas jų sunkiai sužeista. Kol pribuvo pašaukta policija, turkai — jų buvę taip jau keletas sužeistų — prasišalinę.

Alus eina brangyn.

Alaus fabrikantai pranešė visiems smuklių laikytojams, kad nuo gruodžio 2 dienos jie turės mokėti pusę dolario brangiau

už alaus baką. Tatai nuo spalio 1 dienos jau antru kartą pakelama alaus kaina. Iki tam laikui už baką alaus buvo mokama 4 dol., paskui pakilo ant 4½ dol., dabar reiks mokėti 5 dol. Alaus fabrikantai sakosi, kad kainas pakelti verčias juos pabrangimas apynių ir selyklo. 1909 metuose miežių bušelis buko gaunamas už 57—67 centus, 1910 m. pašoko iki 74—82 centų, šiandien gi prastesnių miežių bušeliui mokama \$1.05, o geresnių — \$1.30. Smuklininkams teks dabar išgalvoti, kokiu būdu pakeltas alaus kainas nukreips į gerųjų kišenių.

Žazolino eksplozija.

Motiniai besitriusiant virtuvėje apie pusryčių pagaminimą, jos sūnus, Edw. Sebastianas, 5429 Hermitage ave., užsirūkęs cigaretę, degantį degtuką netyčiomis numetė ant žazolino nelydo. Bematan įvyko eksplozija: degęs žazolino apipurskė Sebastiano drapanas ir jos pradėjo degti. Prišokus motina skeptomis degančius ant sūnaus rūbus šiaip tarp užgesino, bet abudu skaudžiai apdegė. Juodu nugabenta ligonbutin.

MARGUMYNAI.

Nauji atradimai ant Marso. Pul-kovo observatorijos astronomas, Tikhof, sakosi padaręs naujus atradimus ant Marso. Su pagalba specialiskai prirengtų klišių jis padaręs keletą fotografijų, kurios parodą, kad tariamuose kanaluose ant Marso esąs vando, ar šiaip koks kitas žalsvo dažo skystis. Kas atsieina kitų ant planetos Marso pastebiamų baltų dėmių, tas patsai astronomas sako, kad tai esą milžiniški ledai, o ne atspindžiai didelių sniego pusnių, kaip kad ligsiol buvo manoma.

Moterystė tarp numirusių. Kai-kuriose Činų žemės šalyse esama keisto papročio — suvesti moterystėn numirusius. Jei kurioje šeimoje numiršta dar jaunas, nevedęs bernaitis, jo tėvai ir giminės labai nuliūsta, kadangi, anot jų manymo, mirusis ir aname sviete turėsias pasilikti amžinai nevedęs. Kad ši-tokio nesmagaus dalyko išvengs, daroma šitaip: paklausinė-jama apeliokėse, ar nemirė kame nors neseniai jauna mergelė. Tatai, žinoma, surasti nesunku. Ir štai tėvai mirusio jaunikačio keliauja pas mirusios mergaitės tėvus ir pradeda piršlybas lygiai taip, kaip kad tai eitųsi apie gyviusius. Pagalios padaroma sutartuvės, parengiamos dagi vestuvių iškilmės, laike kurių abiejų pusų giminės gabena mergaitės grabą pas grabą jaunikačio ir abudu kartu palaido-ti. Tokiuo būdu, sulgy činų liaudies supročiū, jaunoji pora patampa moterystės ryšiu suris-ta ant amžių dagi aname sviete.

Draugijų Reikalai.

TEATRAS!

Dramatiškas Ratelis prie L. S. S. knygų Chicago stato scenoje viena-velkamą valzdėlį: "Angliakasių Ap-akritiję" ir vieno veiksmo komediją: "Medicinos daktaras", nedėlioje, gruodžio 10 d., 1911 m. Hull House svetainėje, kampa Polk ir Halsted gatvių. Pradžią 7:30 val. vakare. Bilang 60, 35 ir 25 centai. Abu virš-minėtu veikalu pasirodys pirmą sykį ant vietinės scenos. Kviečia visus atsilankyti.

Kas išrado krasos ženklelius?

Paprastai yra manoma, kad krasos ženklelius-markes išradęs ir įvedęs Anglijos krasų viršininkas Hill, 1840 metuose. Taip

tečiaus nėra. Sumanymą krasos ženklelius įvesti buvo jau ank-sčiau (1835) padavęs kitas ang-las, Knight, apie kurio sumany-mo buvo dagi tarta tuose pat metuose parlamente, nors dar sumanymas ir netapo galutinaj priimtas. Dar daug ankščiau, būtent 1819 m., Sardinijos kara-lystė buvo išleidus tam tikrus laiškus įvyntiui laktus su ant-spaudais po 15, 25 ir 50 centesi-mų, o 1823 m. vienas švedų ofi-cieras buvo intekies viešpatystės tarybai, Stockholm, rimtai ap-dirbtą sumanymą apie įvedimą krasos ženklelių. Anglijos vy-riausias krasų viršininkas Hill buvo tik pirmutinis, kurs geriausi-siai suprato krasos ženklelių svar-bą susiesimuose ir praktiskai juos pritaikė. Tame tai ir yra jo didžiausis nuopelnai. 1840 me-tuose Anglijoj buvo išleisti pir-mutiniai krasos ženkleliai, labai dailaus darbo, su karalienės Vik-torijos paveiksliu.

NAUJI RAŠTAI.

Kas geriau, ar vanduo ar svai-galai? Brošura apie Pilnąj Blai-vybę, kurią sutaisė kun. P. Sau-rusaitis pagal neseniai išleistos knygtės Kriokavoje Kazimiero Bištygos T. J. Philadelphia, Pa. "Zvaigždės" spaustuovė, 3654 Richmond st., 1911. Psł. 30.

APGARSINIMAI.

GREITOS PASEKMĖS.

Kiekvienas verteiva tikisi, kad jo indėtas apyvarton kapitalas tuojau grąžis jam jo indėj dagi su gerasi nuosimčiai. Tiesą sa-kant, žėdnas yra, ar bent tur-tyti būti panašus į tokį vertėiva ir už savo pinigų reikalauti, kad daiktas, kurį jis perka, būtų ty pinigų vertas ir duotų jam nau-dą. Pavyzdžiui, perkant gyduo-lių nuo kurios-nors ligos jųs vi-sados privolate reikalauti tokių, kurios jųs ligoje būtų tikrai geros, kaip antai Triner's American Elixir of Bitter Wine, ku-ris gydo nevirškinimą, nerviš-kumą, vidurių sukietėjimą ir nu-silpimą. Mes žinome iš savo pačių, kaip ir kitų žmonių pri-tyrimo, kaip greitai jos veikia visokiose pilvo ir kepenų, vidu-rių ir nervų ligoje. Yra tatai geriausias vaistas viduriams iš-valyti ir jiems sustiprinti. Už savo pinigų tatai gaunate dau-giau ne kaip verta. Tas vaistas prašalina visokius reumatiškus ir neuralgiškus skaudėjimus, traukymus ir dieglius, gydo vi-sokias moterų ligas, sunkumą po valgių, širdies supykimą. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Petro Sollo, Suvg. gub. Kalv. pav., Janavio gmlno. Atsisakiau su juo prieš 16 metų Worcesterij, Mass. Jei kas žinotų jį, gyvytį ar mirusį, malonėkite pranešti adresu:

Jonas Solys, 4572 Gross ave., Chicago, Ill. P. S. A. A. Jonas Solys, pirkaui namus ant Wood st. už \$13000 po nr. 46-2628.

Pajieskau savo brolio Jono Kaspa-ravičiaus, Kauno gub. Telšų pav., Vešvienų miestello. Girdėjau kad atvažiuos Amerikon. Mes. Antanas ir Tadasas Kasparavičiai, norėdumė su juo susizinti. Meldžiu pranešti adresu:

T. Casper, P. O. Box 96, McKenna, Wash.

Pajieskau Franciskaus Stanlo, Kau-no gub., šiaulių pav., Vėkšnių par., Purvėnų sodos. Meldžiu atsiliepti adresu:

Franciskus Bludziukis, 618 Bleen st., Schenectady, N. Y.

Pajieskau dviejų pažįstamų mergi-nų, Južės ir Marijonos Gudaviči-kių, Kauno gub., šiaulių pav., Lul-nių sodos. Jos pačios, ar kas jās žino, prašom atsiliepti adresu:

Antanas Andruskevicius, 228 Park st., New Britain, Conn.

Pajieskau savo draugo Antano Ke-turakio, kitados gyveno 902 S. Front st., Philadelphia. Prašau duoti žinį adresu:

K. Alita, Komitetas, 846 W. Lombard st., Baltimore, Md.

DIDELĖS RISTYNĖS!

Juoapas Gėstautas, lietuvis sun-kios svaros ristukas, su Juoapau Wal-laro, šiauriu vokiečių ristiku, už \$100.00, parengta Baltos Rožės Liet. Klubo, pėtnyčio, gruodžio 15 d., 1911 m., School Hall svet., kampa 48-tos ir Honore gat. Svetainė atsi-darys 7:30, ristynės prasidės 8 val. vakare.

Franciskus Dalkus, Liet. sunkios svaros championas, su Mike Mack, teku sunkios svaros champ. Povitas Norkus, liet. lengvos svaros champi-jonas, su Kid Sharkey, championu iš Michigan City. Tikietų kaina 50c., 75c. ir \$1.00. Visi tie lietuviai prigiu-li prie Baltos Rožės Klubu.

Kviečiam visus kuoskaitlingiausai atsilankyti; pamatyti, kaip lietuvia lauzys kaulus vokiečiams.

Baltos Rožės Klubas.

SEATTLE, WASH.

Lietuvių broliško susišėlpmo drau-gija vardo D. L. K. Gedimino nuo-širdžiai vyzpraso visus drauglius na-rius būtinai atvykti metiniam rinkimam, sausio 14 dieną 1912 m., į Bartholdi svetainę, kame bus svar-stoma svarbūs draugios dalykai re-kauso pataisymo ir papildymo jos naujų instatų. Draugios sekretorius A. Kalvaitis.

Pajieskojimai.

Pajieskau savo brolių, Antano ir Jono Vaitkevičių, Telšų pav. Tve-rų par., Adomaičių apskaitos, Gyveno Chicago, Aš, jų sesuo Adolija, at-važiuavau iš Lietuvos jau 4 nedėlios ir gyvenu prie svetimų. Meldžiu jų atsilaukti, arba kitų pranešti, kur jie gyvena. Mano adresu:

Adolija Vaitkevičiūtė, 1915 So. Halsted st., 3rd fl., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Kazimiero Palceviskio ir jo sūnaus Ignaco; pir-masai dirbo pas fermerį apie Niver-ville, N. Y., antrasai gyveno Bostone, Malonėkite atsiliepti adresu:

S. Palceviskis, 18 Dollar st., Dayton, Ohio.

Pajieskau Stanislovo Bubello, Kau-no gub., Telšų pav., Beretavos vol., Paukštakių sodos. Pirmiau gyveno Clifford, iš čia išvažiuo į Ken-sington, Ill., o paskui girdėjau, būk išvažiuos kur ten į girias. Žinancijų jį meldžiu suteikti man jo adresą.

Jonas Gallunas, P. O. Box 171, Leadford, Ill.

Pajieskau savo švogerio Kazimie-ro Graibaus, Kauno gub., Vilkmėdų pav., Skapiškio parap., Vėželių sod. Prašau jį patį, ar kas jį žinotų, pranešti man adresu:

J. Višlunas, 426 Main st., Bridgeport, Conn.

Pajieskau savo draugo Jurgio Sur-vilos, Kauno gub., Raseinių pav., Raseinių vol., kaimo, Paluvalių, še-ši metai atgal išvažiuo iš Lietuvos ir iš pradžių buvo Liverpoolj, Ang-lijoj, o dabar nežinia kur. Jis pats, ar kas kitas malonėkite duoti žinį adresu:

Jonas Baublys, 789 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieskau savo brolio Petro Sollo, Suvg. gub. Kalv. pav., Janavio gmlno. Atsisakiau su juo prieš 16 metų Worcesterij, Mass. Jei kas žinotų jį, gyvytį ar mirusį, malonėkite pranešti adresu:

Jonas Solys, 4572 Gross ave., Chicago, Ill. P. S. A. A. Jonas Solys, pirkaui namus ant Wood st. už \$13000 po nr. 46-2628.

Pajieskau savo brolio Jono Kaspa-ravičiaus, Kauno gub., Telšų pav., Vešvienų miestello. Girdėjau kad atvažiuos Amerikon. Mes. Antanas ir Tadasas Kasparavičiai, norėdumė su juo susizinti. Meldžiu pranešti adresu:

T. Casper, P. O. Box 96, McKenna, Wash.

Pajieskau Franciskaus Stanlo, Kau-no gub., šiaulių pav., Vėkšnių par., Purvėnų sodos. Meldžiu atsiliepti adresu:

Franciskus Bludziukis, 618 Bleen st., Schenectady, N. Y.

Pajieskau dviejų pažįstamų mergi-nų, Južės ir Marijonos Gudaviči-kių, Kauno gub., šiaulių pav., Lul-nių sodos. Jos pačios, ar kas jās žino, prašom atsiliepti adresu:

Antanas Andruskevicius, 228 Park st., New Britain, Conn.

Pajieskau savo draugo Antano Ke-turakio, kitados gyveno 902 S. Front st., Philadelphia. Prašau duoti žinį adresu:

K. Alita, Komitetas, 846 W. Lombard st., Baltimore, Md.

Pajieskau Barboros Kontrolai Kauno gub., šiaulių pav., Vėkšnių miestello. Pirmą gyvena Vėkšnių kaimo, dabar arti metai kaip man kur yra; meldžiu atsiliepti man adresu:

Jonas Perminas, 810 — 8th ave., No. Seattle, W.

Pajieskau savo vyro Jono Gar-tis mane pametė palikdamas su su mažu dukterė. Jis yra 28 tų, galtonais plankais, rudom r. kisi rūpūtais. Nemoka nė r. kalbėti. Iš Lietuvos kaimų, Vėkšnių parap., šiaulių pav. kaimo, kur jis randasi, dū man pranešti:

Ona Carulienė, 95 Winter st., E. Cambridge.

Reikalavimai

Reikalavama vyrų sluvėjų ry rėbama siuti pajiesga varo namoms. Kreipkites į Perci Palmer & Co., 367 W. Adam

Reikalavama keleto gery Chicago ir kituose aplinkui miesteliuose pasidarbinti tarp draugų ir pažįstamų vakarais ant dabartinį darbą. Mes pa-eime kaip padaryti pinigų le Nereikia mokėti angliskai. Raš-tiniais. Room 29, 158 N. La-gr, Chicago, Ill., Desk 1.

Reikalavama žmogaus su šė-niais pėdėmis. Mavori Malt-er ir konyk alaus agentoras Chicago, Aš, jų sesuo Adolija, at-važiuavau iš Lietuvos jau 4 nedėlios ir gyvenu prie svetimų. Meldžiu jų atsilaukti, arba kitų pranešti, kur jie gyvena. Mano adresu:

Adolija Vaitkevičiūtė, 1915 So. Halsted st., 3rd fl., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Kazimiero Palceviskio ir jo sūnaus Ignaco; pir-masai dirbo pas fermerį apie Niver-ville, N. Y., antrasai gyveno Bostone, Malonėkite atsiliepti adresu:

S. Palceviskis, 18 Dollar st., Dayton, Ohio.

Pajieskau Stanislovo Bubello, Kau-no gub., Telšų pav., Beretavos vol., Paukštakių sodos. Pirmiau gyveno Clifford, iš čia išvažiuo į Ken-sington, Ill., o paskui girdėjau, būk išvažiuos kur ten į girias. Žinancijų jį meldžiu suteikti man jo adresą.

Jonas Gallunas, P. O. Box 171, Leadford, Ill.

Pajieskau savo švogerio Kazimie-ro Graibaus, Kauno gub., Vilkmėdų pav., Skapiškio parap., Vėželių sod. Prašau jį patį, ar kas jį žinotų, pranešti man adresu:

J. Višlunas, 426 Main st., Bridgeport, Conn.

Pajieskau savo draugo Jurgio Sur-vilos, Kauno gub., Raseinių pav., Raseinių vol., kaimo, Paluvalių, še-ši metai atgal išvažiuo iš Lietuvos ir iš pradžių buvo Liverpoolj, Ang-lijoj, o dabar nežinia kur. Jis pats, ar kas kitas malonėkite duoti žinį adresu:

Jonas Baublys, 789 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieskau savo brolio Petro Sollo, Suvg. gub. Kalv. pav., Janavio gmlno. Atsisakiau su juo prieš 16 metų Worcesterij, Mass. Jei kas žinotų jį, gyvytį ar mirusį, malonėkite pranešti adresu:

Jonas Solys, 4572 Gross ave., Chicago, Ill. P. S. A. A. Jonas Solys, pirkaui namus ant Wood st. už \$13000 po nr. 46-2628.

Pajieskau savo brolio Jono Kaspa-ravičiaus, Kauno gub., Telšų pav., Vešvienų miestello. Girdėjau kad atvažiuos Amerikon. Mes. Antanas ir Tadasas Kasparavičiai, norėdumė su juo susizinti. Meldžiu pranešti adresu:

T. Casper, P. O. Box 96, McKenna, Wash.

Pajieskau Franciskaus Stanlo, Kau-no gub., šiaulių pav., Vėkšnių par., Purvėnų sodos. Meldžiu atsiliepti adresu:

Franciskus Bludziukis, 618 Bleen st., Schenectady, N. Y.

Pajieskau dviejų pažįstamų mergi-nų, Južės ir Marijonos Gudaviči-kių, Kauno gub., šiaulių pav., Lul-nių sodos. Jos pačios, ar kas jās žino, prašom atsiliepti adresu:

Antanas Andruskevicius, 228 Park st., New Britain, Conn.

Pajieskau savo draugo Antano Ke-turakio, kitados gy

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILLUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams išsuoja: Amerikoje	- \$2.00
Europoje ir kitur	- \$3.00
Pusei metų: Amerikoje	- \$1.00
Europoje ir kitur	- \$1.50

"Katalike" skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinių, apysakų, pasakalių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškos, naujos. "Katalikas" bepartviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiesiems Metams kiekvienam skaitytojui veltų pasiūdoma lietuviškas sieninis kalendorius.

PASTABA: Kas prisijus \$1.00 tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašymo mašiną, (to metams) vertės \$3.50.

Kas prisijus \$2.50, gaus metams "Kataliką" ir pavoiską Kovos ties žalginais, Lietuvos žemėlį ir Sv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE

3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Gallima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand st.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
Ant. Polocki, 87 Grand st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore st.
J. Zebrauckas, 112 N. Green st.

CHICAGO, ILL.
Jonas Ilgudauskas, 1613 So. Halsted st.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland ave.
M. J. Tananevics, 670 W. 18th st.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
Ant. Atkočaitis, 13 Harrison st.

CLEVELAND, OHIO.
P. Sukys, 2118 St. Clair ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First st.

JOLIET, (ROCKDALE), ILL.
Dan. Lukša, 128 Moen ave.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.

"Lietuvių Žurnalas"

Nuo Naujų Metų pradės eiti Naujas Mėnesinis žmonių laikraštis su paveiksiais, talpinantis straipsnius iš įvairių mokslo šakų. Išeis vieną kartą į mėnesį. Leidžia P. M. Kaitis ir Co. Kaina tikiai 50c metams. Bus tai pigiausias ir parankiausias žmonių laikraštis, kuris viešon užsiminti tuščiais dalykais, duos skaitytojams, pigal išgailejamą daugiausiai dvasios peno. Pasiskubinkit užsirašyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

"Lietuvių Žurnalas"

1607 N. Ashland Ave. Chicago.

NAUJAUSI KNYGŲ

kataligos bus pasiūstas kiekvienam, kurs prisijus už 2 centų pašto ženklų, adresu:

F. Milašauskis,
25 Second st., So. Boston, Mass.

SESIOS KVORTOS

DEGTINĖS \$1.00

Kad išplintat žmonės mūsų pašalims gerimus, pasiūsiame kiekvienam, savo lėšomis, "ZANOL".

SESIAS PILNAS KVORTAS DEGTINES \$1.00,

sulyg jūsu pasirinkimu. Pasakykite, ko norite - Rye, Bourbon, Corn ar Sour Mash degtines, Gin, Jack, Apple, Apricot ar Konjako Brandy, etc.

NEDUOKITE PIRKLIAMS DIDELIŲ PELNŲ.

Parodysime kaip, Mes esame prityrę degtines dirbėjai, ir parodysime, kaip kiekvienas gali pasidaryti gerą namie, SUTAPANT PENKIAS DEŠIMTAS NUOSIMTĮ PIRKLIŲ PELNŲ su pagalba "ZANOL" Ekstraktui, Istatymų leista. Paradoma į dvi min. Geras padarytas su "ZANOL" yra labai skanus ir grynas. Gauta Aukso Medaliai Colombijos Paradoje.

Tačiau netgi patenkintų vartotojų, Gvarantuota sulyg Suvalst. Grynų Maisto ir Vaisių Istatymais, Serialis No. 22115-A.

PAMEGINIMUI VIENA KVORTA DEGTINĖS DYKAI.

Pamėgininkite, kaip tik jys sau norite, ir jeigu tai nebus geriausia degtinė, sugrąžinkite likusią mums atgal mūsų lėšomis, o mes sugrąžinsime jums pinigų. Siųskite užsakymus šiaip, o mes pasiūsiame "ZANOL".

SESIAS (6) PILNAS KVORTAS DEGTINES \$1.00

visą apmokame. Reikalinge, kokios rūšies tik norite. Dyvika pilnų kvortų, dvidešimt keturias pilnos kvortos, \$2.80 DYKAI Knygute "Paslapinai ir Istorija" Degtinės Dirbimo Namie" pasiūsiame kiekvienam, kurs tik žūteiks mums savo adresą.

UNIVER - IMPORT CO.

4074 Universal Bldg., Cincinnati, O.

Dovanos Viesiems!

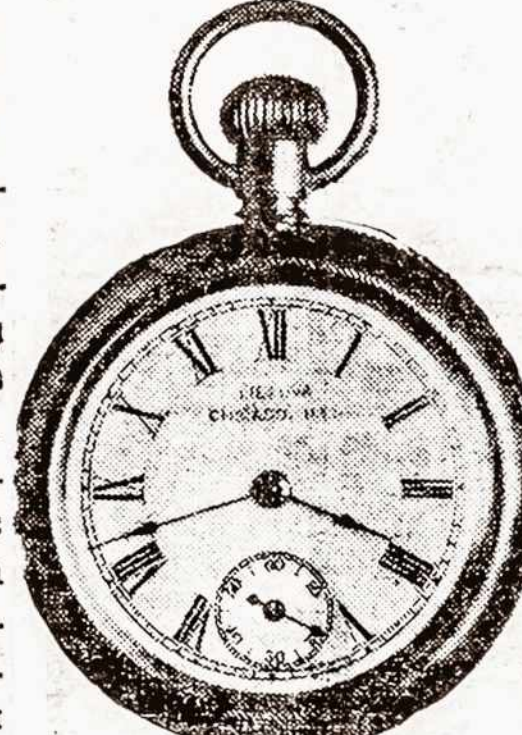
LAIKRODELIS DOVANŲ!

Nuo 1-mos dienos Rugsejo (September) 1911 metų mes duosime sekančias dovanas kiekvienam kas užsirašys laikraštį "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą.

1. Kas prisijus \$1.00, gaus "Lietuvą" per 6 mėnesius ir už 25c knygų dovanų.
2. Kas prisijus \$2.00, gaus "Lietuvą" per vieną metą ir už 50c knygų dovanų.
3. Kas prisijus \$3.00, gaus "Lietuvą" per pusant metų ir už 75c knygų dovanų. Knygas gali pasirinkti iš mūsų katalogo kokias kas nori.
4. Kas prisijus \$3.00, ir pridės už 25c markių (ant apipakavimo ir persiuntimo kaštų), tas gaus "Lietuvą" per pusant metų ir

DOVANŲ ŠITA PUIKŲ NIKELINĮ LAIKRODELĮ

su drukuota gvarantija apie jo gerumą. "Lietuvą" galite užsirašyti ir pas mūsų agentus, o dovanas gausite nuo mus. Taigi naudokitės dabar iš teip puikių progos, nes kita tokia proga negreitai atsistiks. Siunčiant pinigų adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKLA SOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad L. mokyklos šokių kiekvieną dieną ar seną išmokiniu valsa 6 rūšių, taip, kad gali drąsiai eiti šokių publikai. Taipgi išmokiniu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokiniu kas vakaras apart šventadienių. Lektijos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius S. praneša visiems "kurie nori išmokti šokti ateik ant aro adresu: 2124 So. Halsted st. Olisas ant 3-čio lydo atidaro nuo 6 val. vak. Taipgi mokiniu visokių šokių Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Slide Step, Barn Dance. Pirmą Lietuviška Mokykla Amerikoje.

Didele KALEDINE EKSKURSIJA

Su White Star-Dominion Linijos Dideliu ir greitai pačtinu garlaiviu "CANADA"

Didelis, modernis, dvirubis garlaivis išplaukia subotai, Gruodžio 2 diena. Išplaukia iš Chicago reikia lapkričio 30 diena. Puikiai kambariai dvim ir keturiems žmonėms.

"MEGANTIC" Naujas, dvirubis ekspresinis garlaivis Bevelte telegrafas, elektriniai kultivai, Istaiginas, Linonas. Išplaukia subotai, gruodžio 9 diena. Paslažiai iš Chicago iškeliauja specialiniu traukiniu ketverge, Gruodžio 7 d., ir atvyksta garlaivio uostan antrojoje vakarais prieš išplauk.

"TENTONIC" Didelis, šamūs, dvirubis garlaivis. Išplaukia ketverge, Gruodžio 14 d. Išplaukia iš Chicago reikia utarninke, Gruodžio 12 diena.

Is Chicago į Hamburgą ir Bremą, Is Chicago į Amsterdamą ir Rotterdamą \$45.00 via Portland, Maine \$46.00

Lovos galima užsisakyti ant visų Kompanijos garlaivių; lovoms nemis pajamų ma bilete.

Jokių persidūmų. Jokių trukdymų. Jokių viešbučių išlaidų. Jokių vargo su bagazais.

Kreipkitės arba rašykite į vietinius agentus, arba į F. C. BROWN, W. PASS. AGT. N. W. Cor. LaSalle & Washington Chicago, Ill.

A. E. JOHNSON & CO.

27 Broadway New York.

LIETUVIŠKA APTIEKA

D. GIACZO Cicero, Ill.

4827 W. 14th St., Cicero, Ill.

Turite geriausią naują išrašytą gyduolę var. da "Trijų Pagrasių" kuria užima viso žmogaus vaikus, kaip tai: diabetas, lumbago, būsena utėlis ir visokių kitų negalavimų. Taipgi turite geriausią prietaisą, kurio pagalba galima gauti Palangos Trajankų ir visokių knygų, šakpierių, razančių, abrožėlių, altorių ir t. t. už pigią kainą. Perka gausias dovanas gerą pelną. Katalogus siunčiame už 4c.

M. Žukaitis, 449 Hudson av., Rochester, N. Y.

NAUDINGI PATARIMAI

visai šeimynai randasi mūsų No. 3 kataloge. Jume teip aprašymai suvisi 200 lygų, vyru, moterų ir vaikų, pasako mo ko jos paslėdė, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsigauti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prkinoja ir kur jas gauti. Mūsų gyduolės kainuoja tik nuo 25 iki \$1.00. Jpda pavelsiai ir prekes vyraių kvėpeldi ir gydymų maity, Perfmų. Electro-gyduolių aparatų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL.

1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St

Straus Bldg., Room 806

Tel. Franklin 1178

Lietuvių advokatas, baigė teisių mokyklą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliskas ir kriminaliskas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted str. arti 31-as

Telephone Yards 2390.

Turiu už garbę pranešti, kad as atidaru naują vyru ir moterų Gevėryų sankrova lapkričio 9 d. 8 m. po nr. 3212 So. Halsted st. Atsiduodamas gerbiamosios publikos global, liekuosi su pagarba, L. Levovod.

JOHN'S SUPPLY HOUSE

2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Du-kart nedėlinis laikraštis

YRA TAI VIENATINIS LIETUVŲ LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS IŠSEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.

Išsina kas utarninkas ir pėnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ {metams \$2.50

EUROPOJ {pusei met. \$1.25

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkaskas & Co

620-622 W. South All.

Mahanoy City, Pa.

Seniausia Lietuvių užiega pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gerimus ir kvėpėnins cigarus ir

Gražią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam

8253 Illinois St., Kerte 33rd

LIUOSO INŽENGIMO MUZ. J. S

Moksliszu Žingeidumu. Žinojimo & Galybės

Mes esame balnimo-gai ir jėdėmiai suverti. Vyrai, tikrai atsilaukysit į šitą žingeidimo muzeją. Šimtai interesu-jančių pavydų žingeidumo kunoavė-kam ir sergančiam stovyje. Chirurgi-koj operacijos, augendami, keis-tinami, mikintiku-mai. Teipgi pilnas istoriškai sanar-kiš kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS

MOKSLISZU ŽINGEIDUMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Arti Madison Gates

Atdar s nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakti

LIETUVIŠKA KRAUTUVE

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vieta

pirkimui cystų aukšinių, sidabrinų, pakausuotų laikrodėlių, visokių lenčių-gėlių, laketų, spikų, kolikių, bronzėlių, sukų, visokių žiedų ir daugybės kitų

taipgi, Puikiausių armonikų, skripų, klėrentų, strunų, visokių muzikalių instrumentų. Gėry būty, albumų, drakavojimui gromatų masinukų, ro-binių litary, lietuviškų knygų, škapie-rių, altorių, puikiausių gromatop po-pierių su gražiais apskaitymais tuz. 25c., 5 tuz. - \$1. Kviėdiu visus lietuvius su visokiais pirkiniais atankyti savo tau-tiui, o užtikrinu, kad busite užgėdinti.

Kas atsitys 5c. marke, apturs Ka-la-logą dykal su 475 paveiksiais ir 1000 ki-to-kių daiktų. Taisau visokius laikrode-lius greitai ir atsakančiai, darba gvaran-tuolu. Nepamirškite adresos:

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted st., Chicago, Ill.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

526 SO. STATE ST., arti Harrison gatves CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakaro. Jeigu negal atsiuškite tarp 10 ir 12 Nedėliom. Atsiušk asisabik.

Mes kalbame lietuviškai.

JAUNI VYRAI

SENI VYRAI

VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsigesti - vyrai ligoti - vyrai kurie budam neprotinti dasileda perviršum - vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale vienai naudoti pirmuma gamtos. - **visi tie vyrai tur pareiklauti plynas iš tuo knygų.**

Ta knyga pasakis kaip vyrai sunaikin sava sveikata, kaip jie igaina ligas ir kodel jie netur apsigesti budame tame padėime.

Ta knyga teipgi pasakis suprantamoje kalboje kaip vyrai kurie tur užnuodijima kraujo, arba syfilis, Triperi, arba gonorrhoea, Nuelsipnelma, Abeli-na pragalsti špeku, Pragalsti gyvybes sky-atimo, Naktinius nubėgimus, Rheuma-tizmą, Organikias ligas, Pylva, Kepenu, Puses ir inkstus ligas, gali but galutinai išgydyti sava nuomus, privatni ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstantai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagėlių tuo knygos. Ji ir krautuvi žino ir talpina šiam tyklus slaptības, kurios vyrai turi žinoti. Netrukiet sava pinigų modėdami už pratus, beverite, vaistus iki kolk neperskaitysit šitą knygą Ji pasakis kiodi jus konteti ir kaip gale galutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAI. Męs užmokam ir paktis. Išrašik siūsieme sava varda, nvardi ir adresą ant šio kupona ir išsiuok ji mums sendena.

50,000 KNYGU

DYKAI DIEL VYRU.

Kuponas dykal gautos knygos.

Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.

L. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas juo pasiūlinimui dykal siuntes knygos ir norėčiau, jog jys išsiuntumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Stejtas.....

Del karo su Italija visi aukstėms draug kijos su Vokietija ir nes mat Italija susirisi Vokietija. Prieš karą vis ramioje Turkija, i Italija neužpuls an

Beina kas Pėnyčia.

Prenumerata metams: Sovietuose Valstijose..... Kanadoje ir Mexike..... Kitose viešpatystėse.....

Prenumerata mėnesiui: 10c. Beina kas Pėnyčia. A. OLSZEWSKI 3252 SO. HALSTED STREI

Nr. 50

POLITIŠKOS ŽIN

REVOLIUCIJA CHIN

Svetimų kraštų konsu-mose siunčia savo va-nias, būk kilusi Chinu-linija pasibaigs laimėjin linijonierij. Revoliuci-pakvietė į Hankau cieso-stovus apkalbėti susitait lygas. Ciesorinių atstovų Siao-Yi peritos nedėlio iškeliavo iš Pekino. Į renkasi ir provincijų atst-rie dalyvaus susitaityn bosc.

Kokius reikalavimus i jonieriai pastatys, dar Ar jie reikalau prašalin soriaus ir įvedimo re- dar nežinia. Bet revol-riai be abejonės pareikal šalinimo mandūrų at valdininkų, reikalau, ka- tos būtų chiniečiams a Ciesoriaus atstovai manc stakymai pakas aprub ciesoriaus valdžios, bet i teiktas ingaliojimas pr smuknes išlygas, nes truksta pinigų tolesniam

Revoliucionieriai už mistry pirmininkui Jį gria ji, kad jis sulauk praliejimą ir mano, jo kraujo praliejimo mokė publikoniską tvarką įve voliucionieriai sutink: ciesorius nuo sosto pa paskirti jam atsakančią kaip iki šiol, visgi r ciesoriaus šalininkai t gas priims.

Saugoti geležinkelį ir Pekino Francūzų daugiaja kariūmenės; pasijusta Pekinan sa sadą, nes jeigu pris- cionieriams verži m tika galėtų užpulti a kraštų ambasadorių, l vo laike bokerių sul syk fanatikai užmu: ambasadorių, o kitus is panašaus likimo tui at pos didžiųjų viešpa rikos ir Japonijos ka-

Bet jeigu revoliuci- sitaiks su ciesoriniais mato užpūlimams a tautė. Dabar istikro užmėgstos tarybos i susitaikymo ir Chinu ramumas viešpatija znos ant naujų pamatų tyms Amerikos konsu tiems Chinų viduriu nieriams patarė persil junų miestus, bet ji tai daryti, nes jiems p gresia ir Chinų visur ramu, užpuolimų žonių nebuvo.

Chinų ciesorius išlei priskatinti leisti chinie šikrpti kasas, ką dar buvo uždrausta.

Prasidėjus tarybom pusės sutarė sulaukyti dūni sulaukymas karo gini, kol tarybos nep susitaikymo, arba kol eisirs.

KARAS ITALIJO TURKIJA.

Pereitą savaitę italu- kė užimti vieną iš s dūzi Tripoly, is kuri turkų j tirus. Italai turkans pritruks neuž sto ir jie turės pasi- tos viltys išsipildyti.

Turkijos valdžia buv- iš įvyti iš Smyrnus sigyvenusius italus, žir gume vargsius darbin- paskūti prisaikymą ant tikro, ką gi darbinir jeigu Italijos politikie mane nuo Turkijos jo paverzti!

Del karo su Italija visi aukstėms draug kijos su Vokietija ir nes mat Italija susirisi Vokietija. Prieš karą vis ramioje Turkija, i Italija neužpuls an